

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

**NACIONALNI AKCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU PREPORUKE VIJEĆA
EUROPSKE UNIJE O USPOSTAVI EUROPSKOG JAMSTVA ZA DJECU**

Zagreb, 2023.

SADRŽAJ

PREDGOVOR

UVOD

NACIONALNI KOORDINATOR

KONZULTACIJE S DJECOM I MLADIMA

OPĆI I POSEBNI CILJEVI S KLJUČNIM MJERAMA

FINANCIJSKI PLAN

PRILOZI

OKVIR ZA PRIKAZ HIJERARHIJE CILJEVA, MJERA I AKTIVNOSTI S
FINANCIJSKIM POKAZATELJIMA

Kratice

AZOO - Agencija za odgoj i obrazovanje
AZVO – Agencija za znanost i visoko obrazovanje
CEZIH - Centralni zdravstveni informacijski sustav zdravstva RH
CroCOSI - Europska inicijativa praćenja debljine u djece
CSR – Country Specific Recommendations
c.v. – ciljna vrijednost
DPS - Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i obrazovanja
DV - Dječji vrtić
DZS - Državni zavod za statistiku
ECG - European Child Guarantee
EU - Europska unija
ESF+ - Europski socijalni fond plus
ESF - Europski socijalni fond
EU-SILC - Eurostatova metodologija propisana za istraživanje EU-SILC (*Statistics on Income and Living Conditions*)
FEAD - Fond europske pomoći za najpotrebitije
HBSC - Health Behaviour in School-aged Children
HKO - Hrvatski kvalifikacijski okvir
HZJZ – Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje
JLS - Jedinica lokalne samouprave
JLP(R)S - Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
JUPI – Jednakost, uključivanje, participacija i integracija Roma
MINTS – Ministarstvo turizma
MKM – Ministarstvo kulture i medija
MPU - Ministarstvo pravosuđa i uprave
MPUGDI - Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
MZ – Ministarstvo zdravstva
MZO - Ministarstvo znanosti i obrazovanja
MRRFEU - Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MRMSOSP - Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
Nacionalni akcijski plan - Nacionalni akcijski plan za provedbu preporuke vijeća europske unije o uspostavi europskog jamstva za djecu
NCVVO - Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
NGO – Non-Governmental Organization
NPOO - Nacionalni plan oporavka i otpornosti
NPUR – Nacionalni plan za uključivanje Roma
NSUR – Nacionalna strategija za uključivanje Roma
NZJZAŠ – Nastavni zavod za javno zdravstvo Andrija Štampar
OECD – Organization of Economic Cooperation and Development
OPULJP - Operativni program učinkoviti ljudski potencijali
PULJP – Program učinkoviti ljudski potencijali
p.v – početna vrijednost
REACT-EU - Europski fond za regionalni razvoj, inicijativa Pomoć za oporavak za koheziju i europska područja
RH - Republika Hrvatska

RPOO - Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

ŠeR - Školski Rudnik

SUUZ - Socijalne usluge u zajednici

SDUDM - Središnji državni ured za demografiju i mlade

SZO – Svjetska zdravstvena organizacija

ULJPPNM - Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

ZMN - Zajamčena minimalna naknada

PREDGOVOR

Nacionalnim akcijskim planom za provedbu preporuke Vijeća Europske unije o uspostavi europskog jamstva za djecu Republika Hrvatska potvrđuje svoju političku predanost postizanju postavljenih ciljeva Europske unije: prekid kruga siromaštva, borbu protiv korijena nejednakosti i doprinos izgradnji pravednog, uključivog i otpornog društva u cijeloj EU.

Jedna od ključnih odrednica društvene isključenosti djece jest nejednak pristup ključnim uslugama presudnima za njihovu dobrobit i razvoj njihovih socijalnih, kognitivnih i emocionalnih vještina. Djeca koja žive u siromaštvu ili djeca u nepovoljnom položaju češće se suočavaju sa zaprekama u pristupu ključnim uslugama ranog predškolskog odgoja i obrazovanja, uključivog obrazovanja, zdravstvene skrbi, zdrave prehrane i odgovarajućeg stanovanja. Međugeneracijskim prijenosom društvene isključenosti ugrožava se socijalna kohezija u više generacija i stvaraju se veći troškovi za socijalnu državu, čime se narušava gospodarska i socijalna otpornost. Poboljšanje jednakom pristupu ključnim uslugama djeci kojoj je potrebna pomoć stoga je važan način jačanja napora u sprječavanju društvene isključenosti i siromaštva.

Unatoč ubrzanim naporima i razvoju usluga, programa i intervencija utemeljenih iz državnih i lokalnih proračuna, kao i EU fondova (ESF, ERDF, FEAD itd.) potrebno je daljnje djelovanje kako bi se zajamčilo da svako dijete u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti može imati pristup besplatnoj zdravstvenoj zaštiti, besplatnom obrazovanju, pristojnom stanovanju, odgovarajućoj prehrani i kvalitetnim socijalnim uslugama u zajednici bez obzira u kojem dijelu Hrvatske živi.

Republika Hrvatska (u daljnjem tekstu: RH) je jedna od zemalja u kojoj se provodi pilot – program “Faza III: Testiranje jamstva za djecu” s ciljem odgovarajućeg pristupa integriranim multidisciplinarnim, adekvatno financiranim uslugama u zajednici. Program će doprinijeti jačanju mehanizma praćenja prava djeteta i osiguravanju dokaza i analiza od presudnog značaja za razvoj strategija povezanih s borbom protiv siromaštva i socijalne isključenosti djece, uključujući Nacionalni akcijski plan za provedbu preporuke Vijeća Europske unije o uspostavi europskog jamstva za djecu (u daljnjem tekstu: Nacionalni akcijski plan).

Od izuzetne je važnosti omogućiti dosezanje i premošćivanje pristupa uslugama djeci koja su u najvećem riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u RH stoga su upravo ta djeca u potrebi u fokusu ovog Nacionalnog akcijskog plana.

U tom pogledu, ovaj sveobuhvatni nacionalni dokument čini temelj za provedbu mjera i aktivnosti u ključnim spomenutim područjima intervencije, s naglaskom na zajedničko međuresorno djelovanje i pružanje visokokvalitetnih integriranih usluga djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

UVOD

Europska unija (u daljnjem tekstu EU) je zajedno sa svojim državama članicama potpuno posvećena tome da bude predvodnica u provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, uključujući one koji se odnose na iskorjenjivanje siromaštva, osiguravanje zdravog života i promicanje dobrobiti te osiguravanje uključivog i ravnopravnog kvalitetnog obrazovanja obzirom da je gotovo 18 milijuna djece u EU izloženo riziku od siromaštva ili društvene isključenosti.

Ulaganjem u jednake mogućnosti za djecu postavljaju se temelji za održiv i uključiv rast, podupirući pravedna i otporna društva. Time se doprinosi i rješavanju posljedica nepovoljnih demografskih kretanja smanjenjem nedostatka vještina i radne snage te osiguravanjem bolje teritorijalne pokrivenosti, uz iskorištavanje prilika koje proistječu iz zelene i digitalne tranzicije.

Na razini je EU, oslanjajući se na Europski stup socijalnih prava te preporuku na području siromaštva djece „Ulaganje u djecu – suzbijanje kruga deprivacije“, 14. lipnja 2021. godine od strane Vijeća EU usvojena preporuka o uspostavi europskog jamstva za djecu “ (*European Child Guarantee*; u nastavku: ECG). Radi se o preporuci koja nadopunjuje Strategiju EU-a o pravima djece 2021.-2024. i teži tome da svako dijete ima pristup osnovnim pravima i uslugama. Naglasak je na djelotvornom i besplatnom pristupu kvalitetnim uslugama na području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, obrazovanja (uključujući izvannastavne aktivnosti) i zdravstva te zdravoj (školskoj) prehrani i primjerenom stanovanju. Preporuka je ponajprije usmjerena na djecu u dobi do 18 godina, primarno ističući djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Njima je predviđeno dodatno ulaganje država članica EU-a u razvoj usluga za djecu te dodatnih mehanizama podrške usmjerenih djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Također, predviđena je uspostava adekvatnog sustava praćenja prava djece i njihova pristupa uslugama. U tu svrhu EU će u programskom razdoblju 2021.-2027. zemljama članicama staviti na raspolaganje dodatna sredstva u okviru Europskog socijalnog fonda plus (ESF+), pri čemu će zemlje članice koje bilježe stope siromaštva i socijalne isključenosti djece više od EU prosjeka (u razdoblju 2017.-2019. godine) 5% sredstava morati usmjeriti prema cilju suzbijanja siromaštva i socijalne isključenosti djece. Prostor za dodatna sredstva usmjerena razvoju usluga može se tražiti i unutar Europskog fonda za regionalni razvoj, inicijative Pomoć za oporavak za koheziju i europska područja (REACT-EU), InvestEU programa, Fonda za oporavak i otpornost te Instrumenta za tehničku potporu, ali i unutar državnog proračuna.

Temeljem navedene preporuke i Europske strategije o pravima djece 2021.-2024. zemlje članice EU su bile u obvezi donijeti nacionalne akcijske planove, a izrada Nacionalnog akcijskog plana za provedbu europskog jamstva za djecu je i dio Nacionalnog programa reformi RH u 2023. godini.

Nakon donesenih Preporuka, Europska komisija ističe nacionalne akcijske planove zemalja članica kao ključne provedbene dokumente kojima se omogućava kolektivno praćenje Preporuke, uključujući i multilateralne rasprave o povezanim političkim izazovima i

reformama unutar europskog semestra. Upravo zbog toga su sve zemlje članice EU bile u obvezi nacrtati nacionalnih akcijskih planova dostaviti tijekom 2022. godine.

Europska komisija ih je objavila na svojim stranicama, a zemlje članice su dobile upute i preporuke u područjima ključnih mjera i aktivnosti u kojima je potrebno poboljšanje temeljem indikatora praćenja kojima se procijenjuje napredak svake zemlje članice u provedbi. Radi praćenja napretka u izradi nacionalnih akcijskih planova, kao i daljnje koordinacije i implementacije Europska komisija, Uprava za rad i socijalna pitanja održava redovne mjesečne sastanke sa nacionalnim koordinatorima. U međuvremenu su od 27 zemalja članica svoje nacionalne akcijske planove donijele 24 zemlje članice EU u proceduri usvajanja od strane nacionalnih Vlada, obzirom da suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti prelazi okvire jednog resora i podrazumjeva integrirani pristup i koordinaciju međureosrnih tijela odgovornih za provedbu.

Nacionalni akcijski plan obuhvaća mjere i aktivnosti usmjerene djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti s ciljem osiguranja pristupa ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, pristupa i podrške u osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju, pristupa kvalitetnoj prehrani, primjerenom stanovanju, te dostupnim zdravstvenim i socijalnim uslugama u zajednici.

Glavna svrha Nacionalnog akcijskog plana je opisati postojeće i planirane nacionalne i mjere subnacionalne politike, čiji je cilj poboljšati pristup djeci u potrebi skupu ključnih usluga obuhvaćenih Preporukom.

Radi se o sveobuhvatnom provedbenom nacionalnom dokumentu koji integrira prioritete iz ključnih strateških dokumenata RH: Nacionalne razvojne strategije RH do 2030., Nacionalnog plana reformi 2023., Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026., Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja do 2027., Nacionalnog plana razvoja zdravstva 2021.-2027., Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2021.-2027., Nacionalnog plana razvoja socijalnih usluga 2021.-2027., Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2021.-2027. i Nacionalnog plana za prava djece 2022.-2026, a koji čine temelje za provedbu mjera i aktivnosti u ključnim područjima intervencije s naglaskom na međusektorsku suradnju i zajedničko djelovanje.

Kako ovaj operativni provedbeni dokument sadržajno objedinjava postojeće mjere i aktivnosti različitih strategija i planova vezanih uz zaštitu prava djece koje već provode resorna tijela njegovim donošenjem se nastavlja s provedbom zadane politike Vlade Republike Hrvatske, prethodno izražene u strateškim dokumentima iz kojih su mjere preuzete. Mjere i aktivnosti su objedinjene i sadržajno po cjelinama zaokružene temeljem preporuka i zadanog predloška Europske komisije po kojem se izrađivao Nacionalni akcijski plan.

RH ponajprije Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030., koja predstavlja krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja, dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima i određuje okvir za razvoj u narednom desetljeću. Prioritetna područja javnih politika obuhvaćaju upravo područja bitna za doseganje ciljeva ECG-a; područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, zdravstva, zdrave prehrane,

stanovanja i socijalnih usluga, sa ciljem osiguravanja jednakih mogućnosti za djecu i mlade u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

U skladu s preporukama Europske komisije, uz osiguranje pristupa ključnim uslugama u svim područjima RH, ulaganjima u infrastrukturu usluga i radnu snagu, potrebno je i poboljšati djelotvornost i relevantnost povezanih politika i kombinirati preventivne i korektivne mjere ključnih dionika. Stoga je i cilj izrade ovog dokumenta na jednom mjestu integrirati sve nacionalne strategije i planove različitih resora (obrazovanje, zdravstvo, pravosuđe, graditeljstvo, socijalna skrb) i osigurati resurse i sredstva za provedbu ključnih mjera i aktivnosti.

RH je bila jedna od sedam zemalja EU u kojoj je u sklopu Pilot programa Faza III Jamstva za svako dijete provedena dubinska analiza stanja, politika, programa, usluga, proračuna i mehanizama koji se bave dječjim siromaštvom, socijalnom isključenošću i pristupom uslugama u Republici Hrvatskoj. Temeljem provedene analize dane su preporuke s ciljem poboljšanja nacionalnih politika, programa, ključnih mjera i aktivnosti usmjerenih na smanjenje dječjeg siromaštva i socijalne isključenosti te njihovo praćenje i evaluaciju.

Navedene preporuke nadopunjavaju se na već donesene strateške dokumente usmjerene nastojanju Vlade Republike Hrvatske da se provođenjem predloženih mjera i aktivnosti značajno smanji broj djece koja žive u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti do 2030. godine.

Pilot projekt Faza III Jamstva za svako dijete provodio se na području Međimurske županije koja je jedna od najrazvijenijih županija u RH, no istovremeno s najvećom stopom korisnika zajamčene minimalne naknade (2,6%), te niskim pristupom uslugama zaštite djece i podrške obitelji. Romi čine 80% korisnika zajamčene minimalne naknade u Međimurskoj županiji. Udio romske populacije u općoj populaciji Međimurja je 6% dok je udio novorođene romske djece 25% u ukupnom broju novorođenčadi u Međimurju, što ukazuje na potrebu povećanja potpore djeci koja žive u ovoj županiji. Također, 38,7% (6 954) Roma živi u Međimurskoj županiji.

Programske aktivnosti su se provodile u bliskoj suradnji sa 11 provedbenih partnera, javnih ustanova i nevladinih udruga, Međimurskom županijom, gradom Čakovcem te općinama Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Podturen i Pribislavec.

Unutar programa razvijena su i provode se 3 modela usluga i intervencija, s fokusom na ranoj identifikaciji djece u riziku i njihovih obitelji koji žive u posebno depriviranim okruženjima, kako bi ostvarili svoje potencijale i kako bi se umanjili rizici za rast i razvoj djeteta koji prate siromaštvo i socijalnu isključenost.

1. Integrirane usluge zaštite djece i podrške obiteljima

Ovaj model usluge bio je usmjeren na integriranu zaštitu djece i usluge podrške obitelji, na ranu identifikaciju djece u riziku i njihovih obitelji koji žive u nesigurnim i depriviranim okruženjima te promiče dostupnu, visokokvalitetnu, pravovremenu i primjerenu podršku obitelji i intervencije za zaštitu djece, koje uključuju usluge u zajednicama s najvećim rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti.

2. Kvalitetno predškolsko obrazovanje

Ovaj model usluge bio je usmjeren na stvaranje uvjeta kako bi sva djeca u nepovoljnom položaju u dobi od 3 do 6 godina imala učinkovit pristup ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, kako bi se spriječila socijalna isključenost i rano napuštanje škole, kroz podršku vrtićima u blizini ranjivih zajednica i 3 centra igre.

3. Integrirane i koordinirane usluge rane intervencije

Cilj ovog modela je poboljšati pristup integriranim uslugama djeci u dobi od 0 do 7 godina s rizikom od kašnjenja u razvoju ili teškoćama u razvoju i njihovih obitelji uslugama rane intervencije. To uključuje pružanje koordiniranih i integriranih kvalitetnih usluga rane intervencije u djetinjstvu, ojačana znanja i vještine stručnjaka za zdravstvo, obrazovanje i socijalnu zaštitu, podršku roditeljstvu i poboljšano prikupljanje podataka. Timovi za ranu intervenciju u zajednici odgovorni su za ranu procjenu i praćenje djece u riziku od kašnjenja u razvoju ili teškoćama u razvoju.

Tijekom provođenja programa u Međimurskoj županiji su osigurane usluge za više od 5.350 djece i 2.400 roditelja, ojačani su kapaciteti i provedene edukacije sa 870 stručnjaka i studenata sustava socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja i zdravstva sa ciljem pružanja integriranih usluga usklađenih s potrebama svakog pojedinog djeteta i obitelji.

Ovim pilot programom predviđeno je i osiguravanje infrastrukture u vidu uspostave Centra za djecu i obitelj/resursnih centara kao mjesta pružanja integriranih usluga i aktivnosti stručnjaka iz raznih sektora (socijalne skrbi, zdravstva, obrazovanja, lokalne zajednice, nevladinih organizacija) u zajednici.

U sklopu pilot programa izgrađena su i opremljena četiri resursna centra za djecu i obitelj, a jedan je adaptiran i opremljen, te četiri Centra za igru.

Centri će osigurati da se sve testirane usluge pilot projekta za djecu i obitelji u riziku pružaju na način da različiti sektori i drugi pružatelji socijalnih usluga obavljaju svoju djelatnost na izdvojenom mjestu rada.

Radi osiguranja održivosti i nastavka svih aktivnosti i programa razvijenih u sklopu pilot projekta, obzirom na visoke rizike od siromaštva, socijalne isključenosti i zanemarivanja djece u tijeku je osnivanje Centra za pružanje usluga u zajednici, čiji će osnivač biti Republika Hrvatska, a koji će u svrhu ostvarivanja djelatnosti uz druge prostore koristiti i centre za djecu i obitelji.

Rezultati pilot programa primjer su dobre prakse i strateškog zaokreta resornih ministarstava prema ciljanom i na dokazima utemeljenom razvoju usluga u zajednici u skladu sa preporukama i prioritetima Europske komisije.

Važno je istaknuti i prioritetnu usmjerenost Vlade Republike Hrvatske u stvaranju boljih preduvjeta za pristup zdravoj i uravnoteženoj prehrani, osobito u obitelji s niskim prihodima. Tijekom 2021. godine završeni su ugovori za osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku

od siromaštva (školska godina 2021./2022.) u vrijednosti od 25 milijuna kuna, a u provedbi su 33 ugovora za osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2022./2023.) u vrijednosti od 3,6 milijuna eura (27,4 milijuna kuna). Kroz ugovorene projekte osiguran je besplatan školski obrok za 27.493 djece, u 410 škola kroz osiguranje prava na besplatni školski obrok.

Prepoznajući važnost osiguranja pristupa najmanje jednom zdravom obroku svakog školskog dana za svu djecu Vlada Republike Hrvatske je u prosincu 2022. donijela Odluku o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za drugo polugodište školske godine 2022./2023., a Zakonom o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN broj 151/22.), stvorili su se uvjeti za osiguranjem sredstava u državnom proračunu za besplatni obrok učenika u osnovnoškolskom obrazovanju čime je RH postala jedna od šest zemalja članica koja je osigurala besplatan školski obrok svim učenicima.

Kroz kontinuirano unaprjeđenje javnih politika RH pokazuje kako podupire sva nastojanja u promicanju i zaštiti prava djece, te kroz svoje sveobuhvatno djelovanje i strateške dokumente, potiče zaštitu prava svakog djeteta, sudjelovanje djece u funkcioniranju građanskog društva, vodeći se mišlju kako se posebna briga treba voditi o djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

ECG predstavlja dodatnu priliku za RH da razvije integrirani skup mjera i politika usmjerenih djeci te odgovarajućim mjerama prevenira i ukloni brojne izvore nejednakosti među djecom. UNICEF je 2021. godine za potrebe Vlade Republike Hrvatske i Europske Komisije pripremio izvješće Dubinska analiza politika, programa, usluga, izvora financiranja te mehanizama usmjerenih suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti djece u Hrvatskoj. Podloga za razvoj Nacionalnog akcijskog plana je Dubinska analiza koja se odnosi na područja javnih politika bitnih za dosezanje ciljeva ECG-a: i) ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (RPOO), ii) obrazovanja, iii) prehrane, iv) zdravstva, i v) stanovanja.

Osim toga, dodatno je obrađeno i područje vi) socijalnih usluga u zajednici (SUUZ) usmjerenih djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Naglasak je Dubinske analize na organizaciji, strukturi, financiranju te pružanju usluga. Poseban je naglasak na pokazateljima uključenosti djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te strukturnim i institucionalnim preprekama pristupa uslugama za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti s ciljem razvoja politika i institucionalnih elemenata koji trenutno nedostaju ili su nedovoljno razvijeni u RH, a bitni su za dosezanje ciljeva ECG-a.

Primarni fokus Nacionalnog akcijskog plana je na djeci u povećanom riziku od siromaštva, uz uključivanje pojedinih kritičnih elemenata povezanih sa širim konceptom socijalne isključenosti (poput pristupa kvalitetnom obrazovanju). Neke od mjera, pogotovo u području socijalnih usluga u zajednici, usmjerene su samo na djecu primatelje zajamčene minimalne naknade (u daljnjem tekstu: ZMN) što je pokazatelj prioritete intervencije koja je usmjerena prvo na pružanje podrške toj djeci koja su u najvećem riziku, a nekim od mjera planira se proširiti podrška na svu djecu, uključujući i djecu u riziku od siromaštva i socijalna isključenost koja nisu isključivo korisnici ZMN.

Pojam djece u Nacionalnom akcijskom planu odnosi se na sve osobe do 18. godina starosti te su ciljana dobna skupina europskog jamstva za djecu.

U Hrvatskoj su identificirana djeca u potrebi i prepreke s kojima se susreću u sljedećim skupinama:

- Djeca romske nacionalne manjine
- Djeca korisnici zajamčene minimalne naknade
- Djeca u manje razvijenim, posebno ruralnim područjima
- Djeca s teškoćama u razvoju
- Djeca migranti (djeca bez pratnje, tražitelji, azilanti, stranci pod supsidijarnom i privremenom zaštitom mlađi od 18 godina)
- Djeca u alternativnoj skrbi
- Djeca iz Ukrajine i sva ostala raseljena djeca
- Djeca čiji su roditelji u zatvoru

Uzimajući u obzir Akcijski plan Europskog stupa socijalnih prava i obveza iz Porta o smanjenju broja osoba u riziku od socijalne isključenosti ili siromaštva za najmanje 15 milijuna ljudi, uključujući 5 milijuna djece, osiguravanje stope zaposlenosti od najmanje 78% u EU koja uključuje povećanje dostupnosti usluga brige o djeci (u dobi od 0-5 godina), smanjenje stope mladih (u dobi od 15-29 godina) koji su NEET („nisu zaposleni, obrazovani ili osposobljeni“) s 12,6% u 2019. na 9% u 2030., kao i najmanje 60% odraslih pohađa tečajeve svake godine koji uključuje smanjenje stope napuštanja škole, Nacionalni akcijski plan prepoznaje potrebu sveobuhvatnijeg, ciljanijeg i integriranog strateškog pristupa ciljanim skupinama djece europskog jamstva za djecu.

Sukladno preporukama Vijeća EU o uspostavi europskog jamstva za djecu, Nacionalni akcijski plan je dokument otvoren mogućim izmjenama i dopunama postojećih mjera tijekom cjelokupnog razdoblja njegove provedbe, a u svrhu prilagodbe mjera i aktivnosti ciljanim skupinama djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te je kao takav otvoren i za eventualne nove mjere koje će unaprijediti njegovu provedbu, neovisno o mehanizmima i postavljenim rokovima.

Pri tome Nacionalni akcijski plan doprinosi i postizanju ciljanih vrijednosti posebnog cilja 2. *Prevenција i smanjenje dječjeg siromaštva i socijalne isključenosti* Akcijskog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2024., Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine gdje je ciljano smanjenja teške materijalne deprivacije za djecu od 0 -17 sa 5,7 na 4%, a stope rizika od siromaštva sa 17,1 na 14,8%.

Za izradu Nacionalnog akcijskog plana zaduženo je Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Metoda izrade Nacionalnog akcijskog plana je participativna, odnosno u njezinu izradu uključen je široki krug mjerodavnih i zainteresiranih dionika, čime je omogućen usklađen i koordiniran pristup u daljnjem unaprjeđenju na ovom području, obzirom da je za rješavanje pitanja socijalne isključenosti i siromaštva djece potreban

integriran i višedimenzionalni pristup. Jačanjem suradnje i koordinacije među službama na različitim razinama jamči se djelotvorna prevencija i podupire društvena uključenost djece.

Imenovana je radna skupina sastavljena od predstavnika tijela državne uprave, međunarodnih organizacija, znanstvene zajednice i organizacija civilnog društva te ostalih zainteresiranih dionika: Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva zdravstva, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva pravosuđa i uprave, Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, Ministarstva financija, Ministarstva turizma i sporta, Hrvatske zajednice županija, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Državnog zavoda za statistiku, Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, Pravobraniteljice za djecu, Udruženja Djeca prva i Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu.

Ranije navedena Dubinska analiza poslužila je kao polazni temelj za izradu Nacionalnog akcijskog plana na temelju koje su istom određena područja djelovanja, utvrđeni ciljevi te mjere i aktivnosti usmjereni k smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti djece. Pri tom su za svako područje djelovanja (RPOO, obrazovanje, prehrana, zdravstvo, stanovanje, socijalne usluge), identificirane ciljane prioritete skupine djece ECG-a. Mjere i aktivnosti su prilagođene njihovim potrebama sukladno preporuci koja zahtjeva od država članica da na temelju nacionalnih, regionalni i lokalnih okolnosti utvrde djecu kojoj je potrebna pomoć. Na takav način je RH osigurala ciljano djelovanje prema onim skupinama djece kojima je najpotrebitije aktivno postupanje države.

Svim nacionalnim dionicima osigurati će se tehnička pomoć u provedbi, praćenju i evaluaciji Nacionalnog akcijskog plana, uključujući tehničku pomoć nacionalnom koordinatorskom tijelu u svrhu učinkovite koordinacije i praćenja provedbe svih mjera i aktivnosti planiranih Nacionalnim akcijskim planom, a sredstva će se osigurati iz ESF+.

Osim praćenja provedbe Nacionalnog akcijskog plana, provest će se i vanjska evaluacija svake dvije godine, počevši od 2024. godine za što će se osigurati sredstva iz ESF+, a sukladno nalazima evaluacije revidirat će se mjere.

NACIONALNI KOORDINATOR

Proces izrade Nacionalni akcijski plan vodila je nacionalna koordinatorica, ravnateljica u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike imenovana od strane Europske komisije.

U svrhu djelotvorne koordinacije i praćenja provedbe Nacionalnog akcijskog plana, uz imenovanog nacionalnog koordinatora sa odgovarajućim resorima i mandatom, osnovati će se zasebno tijelo (Odbor) kojeg će imenovati Vlada Republike Hrvatske.

Odbor će biti nadležan za sveobuhvatnu koordinaciju i praćenje provedbe Nacionalnog akcijskog plana, kao i kreiranje mjera u svrhu provedbe nalaza praćenja, a rad odbora koordinira nacionalni koordinator.

Članovi Odbora odgovorni su za praćenje provedbe aktivnosti opisanih u planu temeljem predloženih evaluacija i prikupljenih podataka te predlaganje mjera za unapređenje. O napretku u provedbi aktivnosti Nacionalnog akcijskog plana Odbor izvještava Vladu Republike Hrvatske jednom godišnje, Europsku komisiju svake dvije godine, a Vijeće EU svakih pet godina.

Uz nacionalnog koordinatora, zamjenika nacionalnog koordinatora i predstavnike Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, članove Odbora čine ravnatelj uprava u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Ministarstva zdravstva, Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvu pravosuđa i uprave, koji su odgovorni za provedbu pojedinih mjera i aktivnosti na najvišoj razini državnih službenika.

U rad Odbora prema potrebi uključuju se i drugi partneri (Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ured pravobraniteljice za djecu), stručnjaci iz interesnih skupina, lokalne samouprave, te predstavnici djece i mladih. Svrha sastanaka Odbora je stvaranje platforme za razmjenu informacija i davanje pregleda provedbe Nacionalnog akcijskog plana te uspostavljanje sustava za praćenje implementacije i provedbe. Osim toga, Odbor procjenjuje potrebu ažuriranja i izmjene pojedinih mjera i aktivnosti iz Nacionalnog akcijskog plana praćenjem pokazatelja, ciljnih skupina i povezanih aktivnosti.

Nacionalni koordinator i članovi Odbora će Nacionalno vijeće za razvoj socijalnih politika, Vijeće za djecu i Odbor za obitelj, mlade i sport Hrvatskog sabora izvještavati o provedbi Nacionalnog akcijskog plana u skladu s tempom podnošenja izvješća Vladi Republike Hrvatske.

Nacionalno vijeće za razvoj socijalnih politika, Vijeće za djecu i Odbor za obitelj, mlade i sport su nadležna stručna i savjetodavna tijela koja su osnovana radi unapređenja i razvoja politika, donošenja političkih smjernica, predlaganja mjera, aktivnosti i programa s ciljem jačanja zaštite prava i dobrobiti djece stoga je izuzetno važno da uz praćenje od strane Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije, osiguramo i neovisno praćenje stručnih tijela koje ima savjetodavni karakter, a sa ciljem unapređenja zaštite djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, a u skladu sa usvojenim preporukama Europske komisije.

KONZULTACIJE S DJECOM I MLADIMA

Za potrebe izrade Nacionalnog akcijskog plana, RH je vodila računa o potrebi uključivanja djece i mladih putem konzultacija koje su provedene u suradnji s Uredom UNICEF-a za Hrvatsku. Na takav način je djeci i mladima osigurano aktivno sudjelovanje u postupku izrade dokumenta javne politike te im je dana prilika da izraze svoje mišljenje o europskom jamstvu za djecu.

Budući da RH posebnu važnost pridaje aktivnoj participaciji djece u procesima oblikovanja i provedbe javnih politika, konzultacije s djecom će se organizirati svake dvije godine putem Okruglog stola s nadležnim tijelima i na druge načine, kako bi djeca i mladi bili upoznati s

ostvarenim učincima Nacionalnog akcijskog plana te kako bi mogli dati svoje mišljenje o potrebi izmjene planiranih mjera i aktivnosti.

Konzultacije s djecom i mladima prilikom izrade Nacionalnog akcijskog plana provedene su u nekoliko povezanih faza, odnosno kroz piramidalni pristup koji je omogućio uključivanje većeg broja djece i mladih te osigurao mogućnost sudjelovanja različitim skupinama djece i mladih, poštujući načela inkluzivnosti i pravičnosti.

Adolescenti i mladi – članovi Savjetodavnog odbora za dječju participaciju Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, UNICEF-ovi mladi ambasadori za prava djece i mladih te mladi iz Međimurske županije koji su sudjelovali u UNICEF-ovom programu za izgradnju vještina za 21. stoljeće UPSHIFT, raspravljali su o prijedlogu ciljeva i prioriteta definiranih u nacrtu Nacionalnog akcijskog plana. Nakon konzultacija, provedene su sljedeće aktivnosti:

A) Online anketa putem platforme ZABUM voice u kojoj su mladi mogli iznijeti svoje mišljenje

Online anketu „Jamstvo za svako dijete – što djeca i mladi misle“ proveli su Ured UNICEF-a za Hrvatsku u suradnji s organizacijama civilnog društva mladih u periodu od 21.02.2022. do 27.02.2022. godine te su 183 osobe u dobi od 16 do 25 godina u potpunosti ispunile anketu.

Ispitanici/ce su mogli navoditi svoje mišljene o tome tko su ranjive skupine djece i mladih u Hrvatskoj; koji su problemi djece i mladih u Hrvatskoj općenito u današnje vrijeme; koji su problemi djece i mladih u njihovoj zajednici, razredu, školi ili susjedstvu; koji su problemi i teškoće s kojima se susreću djeca i mladi s teškoćama u razvoju; koji su problemi i teškoće s kojima se susreću djeca i mladi koji odrastaju u uvjetima siromaštva; koji su problemi i teškoće s kojima se susreću djeca i mladi pripadnici nacionalnih manjina; koji su problemi i teškoće s kojima se susreću djeca i mladi koji odrastaju izvan vlastitog doma, kao što su domovi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, u odgojnim ustanovama, u udomiteljstvu; izrazili su svoje mišljene o tome koji su problemi i teškoće s kojima se susreću djeca i mladi migranti i izbjeglice te dali svoja mišljenja i prijedloge za konkretna rješenja problema ranjivih skupina djece i mladih.

B) Konzultacije s različitim grupama djece i mladih kroz UNICEF-ovu mrežu partnera/suradnika

Konzultacije s djecom i mladima provedene su tijekom veljače i ožujka 2022. kroz grupne razgovore, uz facilitaciju i vođenje odraslih mentora/voditelja korištenjem radnih materijala za konzultacije. Sve skupine djece i mladih u uvodnom su dijelu susreta informirane o Preporuci Vijeća EU o uspostavi ECG-a.

Važno je istaknuti kako su određene konzultacije s pojedinim skupinama djece i mladih bile usmjerene na neka specifična područja i teme koje su tim skupinama djece i mladih bile posebno važne.

Djeca i mladi su se rado i vrlo aktivno uključili u konzultacije što dodatno ukazuje na važnost i nužnost njihove aktivne participacije u kreiranju Nacionalnog akcijskog plana, ali i šire u savjetodavnim procesima i donošenjima javnih politika.

Konzultacije su održane tijekom veljače i ožujka 2022. godine. U konzultacijama je sudjelovalo 60 adolescenata i mladih u dobi od 12 do 25 godina.

Generalno, o problemima djece i mladih u društvu se nedovoljno govori pa su zbog toga sve ranjive skupine marginalizirane i u riziku od socijalne isključenosti. Izloženi su diskriminaciji i predrasudama što ih čini dodatno ranjivima. Često su suočeni s neprihvatanjem vršnjaka, ponekad i ismijavanjem, maltretiranjem, izoliranjem. Ne dobivaju dovoljnu podršku odraslih te često ne znaju kome se mogu obratiti za pomoć. Za djecu i mlade koji žive u uvjetima siromaštva problem su brojni troškovi koje njihove obitelji ne mogu podmiriti, pa se zbog toga osjećaju etiketiranim i isključenim. Odrastanje u siromaštvu donosi i druge teškoće, npr. nezaposlenost roditelja, stalna potraga za poslovima i niski prihodi čine roditelje napetim, pod stresom su ili su često odsutni, pri čemu djeca ne dobivaju potrebnu pažnju, a sve to otežava komunikaciju u obitelji i povećava rizik od sukoba pa i obiteljskoga nasilja. Kroz konzultacije se pokazalo i kako se djeca i mladi iz ranjivih skupina boje izreći svoje mišljenje, teže izražavaju svoje stavove pa se često i sami isključuju iz društva.

Konzultacije pravobraniteljice za djecu s djecom i mladima

U procesu sudjelovanja djece i mladih Pravobraniteljica za djecu je provela konzultacije s članovima Foruma 16+, tj. djecom srednjoškolske uzrasti iz Pazina, Rijeke, Velike Gorice, Šibenika, Zagreba i Splita, koja su se odazvala pozivu na konzultacije. U razgovoru s članovima Foruma 16+ prepoznate su najranjivije skupine djece u Hrvatskoj i s kojim se sve teškoćama susreću djeca iz ranjivih skupina. Raspravljajući o tome kako država može pomoći djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i djeci iz ranjivih skupina članovi Foruma 16+ dali su svoje prijedloge: da im se omogući dostupan i po mogućnosti besplatan smještaj u jaslice i dječje vrtiće; da se osigura bolja evidencija o potrebama obitelji prilikom raspodjele pomoći siromašnima te da je dobiju svi oni koji je doista trebaju, da u osiguranju socijalne skrbi međusobno surađuju različiti resori (npr. socijalna skrb i obrazovanje) te da se bolje povežu s humanitarnim udrugama, da se uloži napor kako se u školi ne bi isticale nejednakosti među učenicima, da se osigura zdrava školska prehrana – pogotovo u osnovnoj školi, te da se redovito organiziraju edukacije o prihvaćanju različitosti, toleranciji i suradnji. Također su istaknuli da je važno da svako dijete u školi može dobiti podršku kada se osjeća loše ili se suoči s problemima, a pri tome je nužno da školski pedagozi i psiholozi budu pristupačni i spremni podržati učenike u takvim prilikama, kao i da nastavnici općenito budu podrška djeci u odrastanju. Škola bi trebala biti mjesto gdje će djecu informirati i o službama podrške izvan škole. Istaknuli su da je zaštita mentalnog zdravlja djece ili tabu, opterećena stigmom pa se mnogi srame zatražiti je, ili je teško dostupna i nedostatna. Dijelom je to zbog nedovoljnog informiranja javnosti o besplatnim savjetovalištim, ali i zbog nedovoljnih kapaciteta zdravstvenih ustanova za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih gdje se dugo čeka na red i usluge su često manjeg opsega od potrebnog.

OPĆI I POSEBNI CILJEVI S KLJUČNIM PREPORUKAMA

Nacionalni akcijski plan za provedbu preporuka Vijeća EU o uspostavi europskog jamstva za djecu sveobuhvatni je nacionalni dokument koji čini temelje za provedbu mjera i aktivnosti u ključnim područjima intervencije proizašlima iz potreba i razvojnih potencijala vezanim uz suzbijanje dječjeg siromaštva i socijalne isključenosti s naglaskom na međusektorsku suradnju i zajedničko djelovanje.

U skladu s preporukama Vijeća EU o uspostavi europskog jamstva za djecu te preporukama Europske komisije Republici Hrvatskoj, definirani su opći i posebni ciljevi s pripadajućim prijedlozima mjera te pokazateljima posebnih ciljeva, kao i ciljnih skupina, u cilju unaprjeđenja javnih politika vezanih uz suzbijanje dječjeg siromaštva i socijalne isključenosti.

U skladu s rezultatima analiziranih područja, definirano je šest općih ciljeva:

1. Poboljšan pristup ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju;
2. Osiguran pristup obrazovanju i podrška djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti;
3. Osiguran pristup kvalitetnoj prehrani djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti;
4. Osiguran pristup zdravstvenim uslugama djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti;
5. Osiguran pristup primjerenom stanovanju djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti;
6. Poboljšana dostupnost socijalnih usluga u zajednici usmjerenih djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Unutar definiranih općih ciljeva određeni su posebni ciljevi i pripadajuće aktivnosti. Okvir za praćenje pokazatelja sadrži polazne i ciljne vrijednosti, te prijedloge mjera i aktivnosti.

Prilikom izrade Nacionalnog akcijskog plana, RH je uzela u obzir i potrebu uspostavljanja praktičnog i promptnog okvira djelovanja za zaštitu raseljene djece iz Ukrajine. U tom kontekstu, Vlada Republike Hrvatske je 28. veljače 2022., na 104. sjednici imenovala međuresornu radnu skupinu za provedbu aktivnosti prihvata i zbrinjavanja izbjeglog stanovništva iz Ukrajine. Međuresorna radna skupina je poseban naglasak stavila na procjeni potreba djece izbjeglica i izradu mjera kojima se osigurava njihova registracija, privremeni i/ili trajni smještaj, uključivanje u odgojno-obrazovni sustav te pružanje zdravstvene i socijalne skrbi, bez obzira radi li se o tranzitnom ili trajnom prihvatu. U suradnji s privatnim sektorom uspostavljena je i mogućnost zapošljavanja roditelja/skrbnika radi zadovoljenja materijalnih potreba djece izbjeglica i njihove učinkovite integracije u društvo. Republika Hrvatska planira navedene aktivnosti pružati kontinuirano za vrijeme trajanja ratnih zbivanja u suradnji s relevantnim dionicima iz međunarodne zajednice. Kako bi se odgovorilo na rastuće potrebe 18,004 osoba raseljenih iz Ukrajine od kojih 6,267 djece (18. svibanj 2022. godine) koji borave u RH, Nacionalnim akcijskim planom planirano je niz aktivnosti u svrhu njihova učinkovita pristupa visokokvalitetnom predškolskom i osnovnoškolskom

obrazovanju, aktivnostima u školi i organiziranom slobodnom vremenu, psihosocijalnoj pomoći i uslugama zaštite djece te zdravstvenim uslugama.

OPĆI CILJ 1.

POBOLJŠAN PRISTUP RANOM I PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

Sustav RPOO-a u RH sastavni je i temeljni dio odgojno-obrazovnog sustava, a koji djeca nisu dužna polaziti. Jedina je iznimka program predškole, koji je obavezan i koji se organizira u opsegu od 150-250 sati u godini prije polaska u osnovnu školu (u dobi od 5 ili 6 godina), a koji se u praksi ponekad provodi u minimalnom trajanju koje je nedostatan za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Sustav RPOO-a u potpunosti je decentraliziran, odnosno odgovornost je za financiranje i pružanje redovnih programa RPOO-a gotovo isključivo na općinama/gradovima. Na središnjoj (državnoj) se razini postavljaju pedagoški standardi, daju smjernice i akreditiraju stručnjaci te se prati provedba programa predškole. Teritorijalnu fragmentiranost (556 općina/gradova u RH), prate slabi fiskalni kapaciteti pojedinih sredina te regionalne nejednakosti u dostupnosti, priuštivosti i kvaliteti programa. Ulaganja do kojih dolazi unazad tri godine iz EU fondova bila su primarno argumentirana kao jedna od demografskih mjera usmjerenih poboljšanju dostupnosti RPOO-a zaposlenim roditeljima u svrhu usklađivanja njihova obiteljskog i poslovnog života te revitalizaciji ruralnih sredina, a ne obiteljima u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Pristup programima RPOO-a osigurat će se razvijanje prostorno i ravnomjerno rasprostranjene mreže kvalitetnih i priuštivih usluga osobito u odnosu na djecu u riziku kojima je otežan pristup programima RPOO-a. Pri tome su u najvećem riziku od nemogućnosti korištenja usluge RPOO-a, djeca nezaposlenih roditelja (posebice jednoroditeljske obitelji), djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti odnosno iz obitelji nižeg socioekonomskog statusa, djeca romske nacionalne manjine, djeca koja odrastaju u slabije razvijenim i naseljenim područjima te djeca s teškoćama u razvoju. Važno je istaknuti kako se uz sve ove skupine u pravilu veže niži dohodovni status obitelji i povećani rizik od siromaštva.

U sklopu reformske mjere Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) C.3.1. R1 Strukturna reforma sustava odgoja i obrazovanja ukupnog iznosa 592,8 mil. eura, planirane su mjere usmjerene u infrastrukturna ulaganja u predtercijarno obrazovanje što je predviđeno mjerom 1.1.1 te aktivnošću 2. kroz izgradnju novih ili proširenjem postojećih kapaciteta dječjih vrtića u područjima u kojima postoji takva potreba.

Napominjemo da je „Rezolucijom o strateškom okviru suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja prema Europskom prostoru obrazovanja i šire“ dodan dodatni cilj: do 2030. najmanje 96 % djece u dobi od tri godine do uključivanja u obvezno osnovnoškolsko obrazovanje trebalo bi sudjelovati u ranom predškolskom odgoju i obrazovanju te je temeljem toga utvrđen kriterij obuhvata djece u RPOO. Poboljšan pristup ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju realizirat će se putem javnih poziva. Prvi je proveden tijekom 2022. godine, a drugi je u tijeku.

Prvim pozivom na dodjelu bespovratnih sredstava Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje PREDŠKOLSKIH USTANOVA sklopljeni su ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava za ulaganje u 250 objekata odnosno izgradnju dodatnih 16.368 mjesta u predškolskim ustanovama ukupne vrijednosti 163,66 mil. eura.

Izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, 57/22.) omogućeno je JLS financiranje iz sredstava državnog proračuna. U izradi je novi kurikulum predškole koji predviđa značajno povećanje obveznog trajanja predškole sa sadašnjih 250 sati do maksimalno 700 sati.

S najvećim preprekama u pristupu uslugama RPOO-a u Hrvatskoj se suočavaju sljedeće skupine djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti:

1) Djeca nezaposlenih/jednog nezaposlenog roditelja - 38,1% djece 0-14 u kućanstvima s barem jednom odraslom osobom koja ne radi, 7,7% u kućanstvima bez zaposlenih prema podacima iz 2018. (OECD, 2021.) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)

2) Djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti - 126.000 djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, odnosno 18,4% ukupne populacije mlađe od 18 godina prema podacima iz 2020. (Eurostat 2021.a) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)

3) Djeca romske nacionalne manjine - 12.920 djece do 16 godina prema podacima iz 2018. (Kunac i sur., 2018.)

4) Djeca u ruralnim (i slabije razvijenim) sredinama - 8,8% populacije u ruralnim krajevima u riziku od siromaštva u uspoređi s 4,2% u gradovima prema podacima iz 2020.; podaci za djecu nisu dostupni (Eurostat, 2021.b). Nedovoljno mjesta u DV-ima (izraženije kod djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, npr. djeca nezaposlenih roditelja, djeca s teškoćama u razvoju) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)

5) Djeca s teškoćama u razvoju - 8,2% djece s invaliditetom/teškoćama u razvoju u ukupnoj populaciji djece 0-19, odnosno sveukupno 64.063 djece na dan 9.9.2021. (Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2021.) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece).

Polazeći od općeg cilja ECG-a kako je potrebno osigurati da svako dijete – a posebice djeca koja odrastaju u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti – ima pristup temeljnim socijalnim uslugama (uključivši usluge RPOO-a), te polazeći od nacionalnih strateških dokumenata (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine i Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.) izdvajaju se sljedeća tri posebna cilja:

1. Osigurano pravo pristupa kvalitetnom RPOO-u do 2030.godine za svako dijete u RH od navršene 3. godine života do polaska u osnovnu školu
2. Unapređen proračunski i zakonodavni okvir koji će osigurati regionalno ujednačen pristup priuštivom i kvalitetnom RPOO-u.
3. Razvijeni dodatni mehanizmi potpore unutar odgojno-obrazovnog sustava te mehanizmi financiranja usmjereni osiguravanju pristupa RPOO-u djeci u riziku od siromaštva i socijalne

isključenosti i njihovim obiteljima, a posebice djeci nižeg socioekonomskog statusa kako bi se adresirali „skriveni“ troškovi redovitog pohađanja DV-a.

Posebni cilj 1.1. Osigurano pravo pristupa kvalitetnom RPOO-u do 2030. godine za svako dijete u RH od navršene 3. godine života do polaska u osnovnu školu

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 1.1.

1.1.1. Osigurati pretpostavke za postupno povećanje obuhvata djece u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju

1.1.2. Ulaganje u razvoj infrastrukture i opremanje u vidu izgradnje novih te rekonstrukcije i dogradnje postojećih DV-a, adresirajući problem regionalnih razlika u dostupnosti DV-a te razvijajući inovativne i djelotvornije modele pružanja usluga u manjim sredinama s manjim brojem djece, te uzimajući u obzir potrebu prilagodbe postojeće i nove infrastrukture djeci s teškoćama u razvoju

1.1.3. Unaprijediti kvalitetu RPOO donošenjem ključnih politika o odgojno-obrazovnim radnicima dječjih vrtića, osiguravanjem odgovarajućeg broja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja, jačanjem njihovih kompetencija te stvaranjem boljih uvjeta za njihovo zapošljavanje na područjima koja su prema vrijednosti indeksa razvijenosti ispodprosječno rangirane

Posebni cilj 1.2. Unapređen proračunski i zakonodavni okvir koji će osigurati regionalno ujednačen pristup priuštivom i kvalitetnom RPOO-u.

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 1.2.

1.2.1. Unaprijediti model financiranja i ojačati ulogu središnje vlasti u donošenju dijela ključnih odluka u RPOO

Posebni cilj 1.3. Razvijeni dodatni mehanizmi potpore unutar odgojno-obrazovnog sustava te mehanizmi financiranja usmjereni osiguravanju pristupa RPOO-u djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovim obiteljima, a posebice djeci nižeg socioekonomskog statusa kako bi se adresirali „skriveni“ troškovi redovitog pohađanja DV-a.

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 1.3.

1.3.1. Povećanje dostupnosti RPOO-a djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

1.3.2. Kontinuirano praćenje razloga zašto djeca romske nacionalne manjine od navršene 3. godine starosti nisu u sustavu RPOO-a, uspostavljajući okvirne kategorije prepreka pristupa uključivanja djece u vrtiće (financijski razlozi, udaljenost, nedostatak mjesta u vrtiću, roditelji ne žele upisati, vrtići odgađaju upis jer dijete ima teškoće u razvoju, jezične barijere, digitalne barijere – roditelj nema pristup e-upisima)

1.3.3. Provođenje programa javnog osvještavanja važnosti ulaganja u RPOO (ciljajući donositelje odluka na lokalnoj razini) te sudjelovanja djece romske nacionalne manjine u programima RPOO-a (s naglaskom na ruralna područja te druge fizički te kulturno izolirane zajednice)

OPĆI CILJ 2.

OSIGURAN PRISTUP OBRAZOVANJU I PODRŠKA DJECI U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

U okviru ECG-a države članice se pozivaju da djeci kojoj je potrebna pomoć (tj. izložena su riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti) bude zajamčen djelotvoran i besplatan pristup obrazovanju i školskim aktivnostima. Pri tome bi sve mjere usmjerene tom cilju trebale biti jednako dostupne manjinskim skupinama, djeci s teškoćama u razvoju i mladima s invaliditetom i u nepovoljnom socioekonomskom položaju te ne smiju dovesti do diskriminacije ili segregacije (Vijeće EU, 2021.). U okviru Europskog semestra 2019. godine Vijeće EU je u okviru svojih preporuka naglasilo kako RH u 2019. i 2020. godini treba provesti reformu sustava obrazovanja i poboljšati pristup obrazovanju i osposobljavanju na svim razinama te njegovu kvalitetu i relevantnost za tržište rada. Iako se Nacionalnim planom oporavka i otpornosti RH 2021.-2026., kada je riječ o obrazovanju, ne ciljaju posebno djeca u riziku, ističe se značaj uspostavljanja jednakosti obrazovnih šansi tijekom cijelog obrazovnog procesa. Pritom se navodi da reforma obrazovanja u RH treba pridonijeti izgradnji odgojno-obrazovnog sustava koji svakoj osobi bez obzira na njeno socioekonomsko podrijetlo i životnu dob i druge okolnosti, omogućuje stjecanje znanja i vještina relevantnih za osobni razvoj i uspješnu integraciju na tržištu rada, što je u skladu s UN-ovim Programom održivog razvoja do 2030. koji predviđa uključivo, kvalitetno i pravično obrazovanje i učenje za sve.

Obrazovanje je prepoznato kao jedan od prioriteta razvoja i u Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH do 2030. godine. U ovom dokumentu se posebno ističu reformski procesi koji će biti, između ostaloga, usmjereni na: stvaranje jednakih pedagoških uvjeta za realizaciju odgojno-obrazovnih ciljeva, poštivanje prava na odgoj i obrazovanje pod jednakim uvjetima te uključenost (inkluzivnost) svih u odgoj i obrazovanje. Neki od prioriteta u području obrazovanja, navedeni u ovoj strategiji, su i osiguravanje jednakih uvjeta sustavnog odgoja i obrazovanja postupnim uvođenjem cjelodnevne nastave za učenike osnovnih škola, kao i razvoj cjelovite potpore za djecu i učenike i sprječavanja napuštanja sustava obrazovanja te ulaska u NEET skupinu, s naglaskom na ranjive skupine te djecu i učenike s teškoćama u razvoju. Osiguranje besplatnog obrazovanja za svu djecu jedan je od ključnih mehanizama prevencije siromaštva i socijalne isključenosti te je ono stoga i jedna od ključnih mjera koja se zagovara unutar ECG-a, osobito u odnosu na djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Ističe se da osnovno obrazovanje treba biti besplatno za svu djecu, dok bi srednje obrazovanje trebalo biti besplatno za djecu u riziku od siromaštva. Međutim, iako je u većini zemalja EU-a, pa tako i RH, obvezno školovanje besplatno u smislu same školarine,

obitelji i dalje iz svojih budžeta podmiruju brojne troškove vezane uz obrazovanje uključujući knjige, školsku opremu, školske izlete, troškove školske prehrane, prijevoz do škole i dr.

Zakonom o dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN broj 151/22.), stvoreni su uvjeti za osiguranjem sredstava u državnom proračunu za besplatni obrok učenika u osnovnoškolskom obrazovanju te je Vlada Republike Hrvatske 29. prosinca 2022. donijela Odluku o kriterijima i načinu financiranja, odnosno sufinanciranja troškova prehrane za učenike osnovnih škola za drugo polugodište školske godine 2022./2023.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske obuhvaćani su svi učenici od 1. do 8. razreda čime im je osiguran najmanje jedan obrok kroz školsku prehranu svoj djeci u osnovnim školama u iznosu od 1.33 eura po danu.

Tijekom provedbe ove odluke, do mjeseca svibnja 2023. godine, iz državnog proračuna je ukupno isplaćeno 33.528.406,24 eura. Ovaj iznos će biti uvećan za isplatu prehrane učenika za mjesec lipanj 2023. Sredstva su uplaćivana osnivačima, a isplate su obuhvatile 919 matičnih škola i 1098 pripadajućih područnih škola.

Pristup kvalitetnom obrazovanju u Hrvatskoj posebice je otežan sljedećim kategorijama djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti:

1) Djeca korisnici zajamčene minimalne naknade (nadalje: ZMN) - 13.977 djece iz obitelji korisnika ZMN-a na 31.12.2020 (MRMSOSP, 2021.a) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)

2) Djeca romske nacionalne manjine - 12.920 djece do 16 godina prema podacima iz 2018. (Kunac i sur., 2018.)

3) Djeca s teškoćama u razvoju - 8,2% djece s invaliditetom/teškoćama u razvoju u ukupnoj populaciji djece 0-19, odnosno sveukupno 64.063 djece na dan 9.9.2021. (Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2021.) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)

4) Djeca migranti - 2.522 djece nezakonitih migranta; 942 djece tražitelja međunarodne zaštite; 385 djece bez pratnje - stranih državljana kojima je priznato pravo na uslugu privremenog smještaja u kriznim situacijama prema podacima iz 2020. (Pravobraniteljica za djecu, 2021.)

5) Djeca korisnici doplatka za djecu -268.436 djece obuhvaćenih pravom na doplatka za djecu prema podacima iz studenog 2021. (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, 2021.)

Polazeći od temeljnih načela Europskog stupa socijalnih prava, EU preporuke o ulaganju u djecu 2013/112, Europske strategije o pravima djece 2021.-2024. i studije održivosti koja prati ECG iznose se ciljevi kako bi se kreirao okvir za osiguranje besplatnog, priuštivog i inkluzivnog obrazovanja za djecu u riziku. Značaj uspostavljanja jednakosti obrazovnih šansi tijekom cijelog obrazovnog procesa posebno je naglašen u dva nacionalna dokumenta: Nacionalnom planu oporavka i otpornosti (Vlada Republike Hrvatske, 2021.) te u Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH do 2030. (2021.). U potonjem dokumentu je još posebno naglašen prioritet uključenosti odnosno inkluzivnosti za sve skupine djece u procesu obrazovanja.

U skladu s tim navedena su dva ključna sveobuhvatna cilja:

1. Omogućeno priuštivo i besplatno osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
2. Promoviranje inkluzivne obrazovne prakse i građenje kulture raznolikosti.

Posebni cilj 2.1. Osigurano priuštivo i besplatno osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 2.1.

2.1.1. Provesti sveobuhvatnu analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti kojom će se detaljno analizirati struktura financijske i druge materijalne potpore djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na razini osnovnog te srednjoškolskog obrazovanja; s naročitim naglaskom na različite izvore financiranja te strukturu tzv. "skrivenih troškova"

Navedena mjera veže se uz mjeru 6.1.1. Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih) u pristupu zdravstvenim uslugama i sveobuhvatnu analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji sukladno njihovim potrebama; Aktivnost (2) Provesti sveobuhvatnu analizu prepreka i skrivenih troškova sudjelovanja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u pristupu zdravstvenim uslugama i obrazovanju.

2.1.2. Osigurati financijsku potporu za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u osnovnoškolskom i srednjoškolskom sustavu.

Posebni cilj 2.2. Promoviranje inkluzivne obrazovne prakse i građenje kulture raznolikosti.

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 2.2.

2.2.1. Stručna usavršavanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika te ravnatelja vezana uz ranjive skupine u cilju jačanja njihovih kompetencija radi osiguranja inkluzivnog obrazovanja.

2.2.2. Osigurati stručnu podršku učenicima i roditeljima pripadnicima ranjivih skupina kako bi se učenicima olakšalo aktivno sudjelovanje u školskoj sredini i zajednici.

2.2.3. Promocija pozitivnih i uspješnih obrazovnih priča učenika s teškoćama, učenika koji žive u siromaštvu i učenika romske nacionalne manjine.

2.2.4. Osiguranje većeg broja izvanškolskih aktivnosti s većim obuhvatom školske djece i mladih u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti romske nacionalne manjine te

programa koji ispunjavaju slobodno vrijeme te prate suvremene metode učenja i potrebe djece i mladih romske nacionalne manjine.

2.2.5. Poboljšanje i dostupnost besplatnih programa usmjerenih socijalnom uključivanju djece i obitelji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti uz osiguranje većeg broja izvannastavnih aktivnosti s većim obuhvatom školske djece i mladih u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te programa koji ispunjavaju slobodno vrijeme djece i mladih, prate suvremene metode učenja i potrebe djece i mladih (npr. programi podrške u učenju, sportske aktivnosti, strani jezici, informatika i robotika, sport, umjetnost i drugi).

Svrha mjere 2.2.5. i opis doprinosa provedbi cilja:

Kroz dostupnost programa socijalnog uključivanja djeci i obiteljima u riziku od siromaštva (npr. kulturni, umjetnički, sportski, obrazovni programi i izleti), doprinijet će se razvijanju i usmjeravanju interesa djece na ova područja, jačanju osobnih kompetencija i socijalnih vještina, a u cilju prevencije socijalnog isključivanja. Djeci i mladima koji izlaze iz skrbi pružat će se programi kako bi ih se osnažilo i preveniralo socijalno isključivanje.

OPĆI CILJ 3.

OSIGURAN PRISTUP KVALITETNOJ PREHRANI DJECI U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Pristup kvalitetnoj prehrani nužan je za optimalan razvoj djece, počevši od rođenja pa i kasnije tijekom školovanja. Jedna od ključnih mjera koja se zagovara unutar ECG-a i koja može imati višestruke koristi za dobrobit djece, a posebice djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, je pristup nutritivno kvalitetnim obrocima za svu djecu. Istraživanja te iskustva EU zemalja ukazuju kako pristup kvalitetnoj prehrani organiziranoj u okviru odgojno-obrazovnog sustava može nutritivno unaprijediti prehranu djece i poboljšati njihov fizički razvoj i zdravlje (npr. smanjena pothranjenost ili pretilost, poticanje zdrave prehrane) te obrazovne ishode (npr. mogućnost bolje koncentracije i sudjelovanja u nastavi te poboljšani obrazovni ishodi, prevencija „ispadanja“ iz obrazovnog sustava), ali i smanjiti financijske izdatke za obitelji s djecom. Za djecu koja odrastaju u siromaštvu nužno je da se ulože dodatni naponi kako bi im se osigurao pristup primjerenoj prehrani unutar obitelji, tijekom pohađanja predškolskog, osnovnoškolskog i predškolskog programa, ali i izvan školskog okruženja te u vrijeme vikenda i školskih praznika.

RH ima tradiciju programa usmjerenih promociji i poticanju dojenja, međutim potrebno je omogućiti mehanizme kojima bi se osigurao pristup primjerenoj prehrani za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti općenito, dakle izvan odgojno-obrazovnog okruženja. Nedostaje adekvatna podrška na području nutritivno uravnotežene prehrane u sustavu organizirane osnovnoškolske prehrane uz činjenicu da srednje škole ne osiguravaju prehranu učenika. U posebice su nepovoljnom položaju srednjoškolci koji žive u uvjetima siromaštva. Važnost školskog obroka mladih očituje se i kroz činjenicu da tek nešto više od 50% učenika u dobi od 11/13/15 godina doručkuje kod kuće. Situacija je bitno nepovoljnija kod 15-godišnjih učenika koje u najmanjoj mjeri doručkuje (njih svega 38%). Što se tiče 15-godišnjih dječaka, doručkuje njih 50% (HZJZ, 2020.). Međunarodno HBSC istraživanje 2017./18.

pokazalo je i da djeca/mladi iz obitelji nižeg socioekonomskog statusa imaju lošije prehrambene navike te da je RH jedna od zemalja u kojima djeca unose najmanje povrća dnevno. Osim toga, u RH se bilježi kontinuirani rast broja djece s prekomjernom tjelesnom težinom. Rezultati praćenja stanja debljine djece za 2018./19. pokazuju da 33.1% djevojčica i 37% dječaka u dobi 8-8.9 godina ima prekomjernu tjelesnu masu i debljinu. Na nacionalnoj je razini problem debljine veći kod dječaka (17.8%) nego djevojčica (11.9%), pri čemu je najveći udio dječaka s prekomjernom tjelesnom masom i debljinom u Jadranskoj regiji gdje i najmanji broj osnovnih škola ima školsku kuhinju. Porast pretilosti zabilježen je i među starijom djecom (11/13/15 godina) te je HBSC istraživanje 2017./18. ukazalo kako 31% dječaka i 21% djevojčica ima prekomjernu tjelesnu težinu ili je pretilo. Također, adolescenti iz siromašnijih obitelji češće imaju prekomjernu tjelesnu težinu ili su pretili te značajno češće imaju negativnu sliku tijela.

Postojeći regulatorni i financijski okvir kojim se uređuje pitanje školske prehrane te nedovoljno razvijena infrastruktura unutar samih škola (npr. postojanje ili opremljenost školskih kuhinja, nedostatak osoblja) ponajprije otežava pristup primjerenj prehrani za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Rizik se nemogućnosti roditelja da djeci osiguraju redovitu i nutritivno primjerenu prehranu povećava kod djece izvan odgojno-obrazovnog sustava te kod djece izložene višestrukim čimbenicima rizika. Tako se primarno izdvajaju djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti koja su korisnici ZMN-a (djeca u ekstremnom siromaštvu), odrastaju u jednoroditeljskim obiteljima, pripadnici su romske nacionalne manjine ili su djeca s teškoćama u razvoju. Važno je naglasiti da dok je pristup osnovnoškolskoj prehrani otežan kod djece koja odrastaju u slabije razvijenim i naseljenim područjima gdje češće izostaje potrebna infrastruktura (posebice kada se radi o područnim školama), sama je nemogućnost roditelja u riziku od siromaštva da djeci osiguraju primjerenu prehranu izraženija u urbanim sredinama. Kako je primarni rizik kojem su izložene sve ove skupine djece upravo siromaštvo te se poznate prepreke pristupa između tih skupina uvelike ne razlikuju.

S najvećim preprekama u pristupu kvalitetnoj prehrani u Hrvatskoj suočavaju se djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti: 126.000 djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, odnosno 18,4% ukupne populacije mlađe od 18 godina (Eurostat, 2021.a); 13.977 djece korisnika ZMN-a (MRMSOSP, 2021.a).

Polazeći od općeg cilja ECG-a kako je svakom djetetu potrebno osigurati barem jedan nutritivno uravnotežen obrok dnevno, kao i prioritetne aktivnosti „pružanje besplatnih školskih obroka“ istaknute unutar studije održivosti koja prati ECG, iznose se sljedeća tri cilja:

1. Razvijen cjeloviti sustav promicanja i poticanja dojenja na nacionalnoj razini.
2. Osigurana nutritivno uravnotežena školska prehrana za skupinu osnovnoškolske djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
3. Osiguran pristup redovitoj i nutritivno uravnoteženoj prehrani za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

S provedbom mjere Razvijanje cjelovitog sustava promicanja i poticanja dojenja na nacionalnoj razini već se započelo kroz izradu Prijedloga nacrtu Nacionalnog programa za zaštitu i promicanje dojenja za razdoblje 2023.-2026. Nakon usklađivanja s dostavljenim mišljenjima zainteresirane javnosti i nadležnih tijela državne uprave biti će upućen na usvajanje Vladi Republike Hrvatske.

Također, sukladno planu obnove statusa „Rodilište – prijatelj djece“, Opća bolnica Čakovec je 2022. godine prva reocijenjena i obnovila je naziv „Rodilište – prijatelj djece“. Nacionalni ocjenjivački tim u Programu „Rodilište – prijatelj djece“ i Programu „Savjetovalište za djecu – prijatelj dojenja“ planira tijekom 2023. godine reocijeniti tri javna rodilišta.

Posebni cilj 3.1. Razvijen cjeloviti sustav promicanja i poticanja dojenja na nacionalnoj razini

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 3.1.

3.1.1. Razviti nacionalne ciljeve za dojenje kroz Nacionalni program zaštite i promicanja dojenja 2023.-2026., na temelju Globalnih ciljeva prehrane Svjetske zdravstvene organizacije za 2025. godinu.

3.1.2. Razviti sustav praćenja i evaluacije provedbe svih specifičnih ciljeva Nacionalnog programa (u pripremi) zaštite i promicanja dojenja od 2023. do 2026.

3.1.3. Uvesti praćenje postotka isključivo dojene djece u dobi od 0-5 mjeseci, sukladno definiciji Svjetske zdravstvene organizacije.

3.1.4. Prilagoditi nacionalno zakonodavstvo kako bi se osigurala dosljedna primjena Međunarodnog pravilnika za reklamiranje nadomjestaka za majčino mlijeko.

3.1.5. Re-evaluirati i ojačati mrežu Rodilišta prijatelja djece i unaprijediti održivost programa promocije dojenja u zdravstvenom sustavu (rodilišta i odjeli intenzivne neonatalne skrbi) razvojem obvezujućih mjera, a kako bi se osigurala dosljedna provedba ove inicijative u RH.

3.1.6. Uspostaviti nacionalni referentni centar za planiranje, provedbu i koordinaciju edukacije zdravstvenih djelatnika i roditelja tijekom trudnoće i dojenja, ali i prije planirane trudnoće, a vezano uz prehranu (dojenje i prehranu darovanim humanim mlijekom) najmlađe djece.

3.1.7. Provesti javnu kampanju i izraditi edukativne materijale o važnosti i dobrobiti dojenja i darovanog humanog mlijeka uključujući materijale na ukrajinskom jeziku.

Posebni cilj 3.2. Osigurana nutritivno uravnotežena školska prehrana za skupinu osnovnoškolske djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 3.2.

3.2.1. Unutar školskog sustava razviti preventivne programe i raditi na podizanju razine osviještenosti kod djece, učitelja i roditelja o važnosti zdrave i nutritivno uravnotežene prehrane.

3.2.2. Unaprijediti kvalitetu prehrane u odgojno-obrazovnim ustanovama implementacijom Nacionalnih smjernica za prehranu učenika u osnovnim školama.

Posebni cilj 3.3. Osiguran pristup redovitoj i nutritivno uravnoteženoj prehrani za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 3.3.

3.3.1. Osiguranje prehrane (uključujući dane vikenda i školske praznika) za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, uključujući djecu raseljenu iz Ukrajine, putem paketa koje osiguravaju humanitarne organizacije.

3.3.2. Osiguranje obroka za svu djecu u svim osnovnim školama, uključujući djecu raseljenu iz Ukrajine.

3.3.3. Podizanje razine osviještenosti kod budućih roditelja i posebno trudnica (u okviru programa podrške roditeljstvu i/li trudničkih tečajeva) o važnosti zdrave i nutritivno uravnotežene prehrane za zdravlje majke i djeteta.

OPĆI CILJ 4.

OSIGURAN PRISTUP ZDRAVSTVENIM USLUGAMA DJECI U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Polazeći od prednosti dostupnog i besplatnog pristupa zaštiti zdravlja djece tijekom čitavog perioda odrastanja, Studija o ekonomskom provedbenom okviru ECG-a (EC, 2021.) ističe nužnost kreiranja nacionalnog okvira i zdravstvenih politika te provedbenih instrumenata unutar kojih se djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, osiguravaju besplatni postnatalni pregledi, kućne posjete patronažnih zdravstvenih djelatnika, redovni zdravstveni pregledi tijekom prve godine života djeteta, praćenja zdravlja djece putem sistematskih pregleda, kontrola vida i sluha (uključujući i kroz obrazovni sustav) te stomatološka zdravstvena zaštita. Pristup redovitim zdravstvenim pregledima i dostupnost zaštite zdravlja djece do 18. godine jamči osiguravanje ranog otkrivanja zdravstvenih, tjelesnih i mentalnih poteškoća, kroničnih bolesti, stomatoloških problema, rizičnih životnih navika (prehrana, tjelesna aktivnost, ovisnosti), poteškoća govora, poteškoća u učenju, zanemarivanja i izloženost nasilju u obitelji te prevenciju i očuvanje budućeg zdravlja.

U tom smislu zdravstveni sustav RH temelji se na obveznom zdravstvenom osiguranju temeljem kojeg gotovo svaki građanin ima pristup primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Sva djeca mlađa od 18 godina i starija, ako su uključena u redovno obrazovanje, imaju besplatan pristup zdravstvenim uslugama i zaštiti zdravlja. Unutar Europskog semestra RH je dobila specifične preporuke (CSRs, 2020.) koje se odnose na unapređenje i prilagodbu pristupa zdravstvenim uslugama u novim okolnostima. CSRs za RH ističe kako je epidemija COVID-19 test

otpornosti hrvatskog zdravstvenog sustava. Navodi se da iako je pristup zdravstvenoj skrbi u RH općenito dobar (počiva na načelu univerzalnosti), nezadovoljene zdravstvene potrebe zbog udaljenosti (nejednako regionalne rasprostranjenosti zdravstvenih usluga) među najvećima su u EU. U preporukama se ističe kako bi uravnoteženija geografska distribucija zdravstvenih ustanova i medicinskih djelatnika omogućila lakši pristup zdravstvenim uslugama. Podjela odgovornosti za zdravstvene ustanove između središnje države i županijskih vlasti ostavlja prostor za poboljšanje. Ističe se korištenje e-zdravstvenih alata koji bi omogućili smanjenje izravnih kontakata između zdravstvenih djelatnika i pacijenata, a također smanjenje rizika od infekcija. Ovi izazovi zdravstvenog sustava RH ugrađeni su u reforme definirane Nacionalnim planom razvoja zdravstva za razdoblje 2021. do 2027. te komplementarno upotpunjeni strateškim planovima Nacionalnog plana oporavka i otpornosti od 2021. do 2026. u kojem se posebno ističe cilj jačanja primarne zdravstvene zaštite i ljekarničke skrbi kako bi se postigla bolja dostupnost usluga na cijelom teritoriju RH, posebno u izoliranim i ruralnim područjima te jačanja kapaciteta liječničkih timova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Vlada Republike Hrvatske, 2021.).

Iako RH ima djelotvoran i u načelu besplatan pristup zdravstvenim uslugama za djecu, postoji prostor unapređenja sustava zaštite zdravlja i osiguravanja jednakog pristupa zdravstvenim uslugama, posebice za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Zdravstveni se sustav suočava s izazovima nedostatka zdravstvenih djelatnika, posebice pedijatar i liječnika specijalista, regionalno nejednakom dostupnosti primarne i preventivne zdravstvene zaštite, listama čekanja za specijalističke preglede i tretmane, nedostatnih smještajnih kapaciteta u bolnicama za liječenje i/ili medicinsku rehabilitaciju, nedovoljnom razvijenošću usluga zaštite mentalnog zdravlja koji ponajprije pogađaju djecu u slabije razvijenim područjima i otocima te onu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, priuštivosti zdravstvenih usluga i lijekova zbog “skrivenih troškova” (npr. prijevoz, lijekovi koji ne idu na recept) i složenim administrativnim postupcima u slučaju priznatog prava na zdravstvenu zaštitu bez zdravstvenog osiguranja.

Uz nedostatak ciljanih intervencija djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti postoji potreba i za unapređenjem sustava prevencije i zaštite zdravlja sve djece, odnosno univerzalnog sustava zaštite zdravlja djece, uvođenjem i širenjem obveznih preventivnih pregleda (npr. sluha i vida). Kompatibilna s tim je i potreba uspostave sustava rane detekcije razvojnih odstupanja kod djece rane dobi (probir) uz korištenje standardiziranih instrumenta.

Jedan od općih ciljeva unapređenja sustava zdravstva trebalo bi biti unaprjeđenje postojećih i prikupljanje novih indikatora praćenja stanja zdravlja djece koji će biti osjetljiviji na sociodemografska obilježja te omogućiti kreiranje mjera i pristupa zdravstvenim uslugama utemeljenih na dokazima. To uključuje i sustav praćenja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na individualnoj razini koji omogućava pravovremenu ranu intervenciju u slučaju da se detektiraju određeni neželjeni ishodi.

Radi osiguranja dostupnosti zdravstvenih usluga Izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti postavljeni su temelji za uvođenje novih djelatnosti doma zdravlja: logopedsku djelatnost, psihološku djelatnost, radnu terapiju, fizikalnu terapiju kao osnovu za

dispanzersku djelatnost za ranu intervenciju, zatim organizaciju sestrinskih savjetovališta i savjetovališta za dugotrajnu skrb i kompleksne pacijente. U izradi je i nova Mreža javno zdravstvene službe koja će utvrditi i potreban broj timova u navedenim djelatnostima. Usporedo sa zakonodavnim aktivnostima u ministarstvu, Izvršna radna skupina za ranu intervenciju u djetinjstvu pri Ministarstvu zdravstva, sastavljena od stručnjaka, radi na izradi stručne podloge Nacionalnog strateškog okvira i plana za ranu intervenciju u djetinjstvu.

Također, iz EU fondova osigurana su financijska sredstva za specijalističko usavršavanje u iznosu od oko 217 000.000,00 kuna. U okviru navedenog Poziva obuhvaćena je 51 zdravstvena ustanova na primarnoj razini zdravstvene zaštite za financiranje 212 specijalizacija u 19 hrvatskih županija za 5 deficitarnih specijalizacija; obiteljska medicina, pedijatrija, ginekologija i opstetricija, klinička radiologija i hitna medicina. U sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. godine u provedbi je ukupno 35 specijalizacija iz područja pedijatrije, a vrijeme provedbe navedenog projekta je u tijeku.

Nacionalnim planom specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. – 2024.) koji se temelji na potrebi razvoja zdravstvene djelatnosti na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini, potrebi zdravstvenog sustava za odgovarajućim specijalnostima zdravstvenih radnika, broju, rasporedu te dobnoj strukturi zdravstvenih radnika, utvrđena je potreba za 244 specijalizacije iz pedijatrije od čega za potrebe primarne zdravstvene zaštite 81 specijalizacija, a u postupku je donošenje dopuna plana s još 54 specijalizacije iz pedijatrije. Poziv za centralno financiranje specijalizacija u okviru NPOO je u tijeku (otvoren je do 31.03.2023.), a kroz isti se planira financirati 51 specijalizacija iz pedijatrije za primarnu zdravstvenu zaštitu.

Planirani broj specijalizacija za financiranje iz ESF+ u sljedećem financijskom razdoblju (2021. -2027.) je 45 specijalizacija iz pedijatrije za primarnu zdravstvenu zaštitu.

Slijedom navedenoga Ministarstvo zdravstva je osiguralo financiranje za ukupno 131 specijalizaciju iz pedijatrije za primarnu zdravstvenu zaštitu do 2027. godine, čime će biti osigurana još dostupnija zdravstvena zaštita i djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Prepoznajući kao prioritet potrebu širenja kapaciteta institucionalnog i ambulantnog liječenja, te dostupnosti usluga stručnjaka mentalnog zdravlja 01. travnja 2023. godine stupile su na snagu Izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti, slijedom kojih u postupku je i donošenje nove Mreže javno zdravstvene službe u okviru koje će biti iskazan i broj postelja u bolničkim zdravstvenim ustanovama u djelatnosti dječje i adolescentne psihijatrije, također planira se povećanje kapaciteta ambulantnog liječenja i dostupnosti usluga stručnjaka mentalnog zdravlja na razini lokalne zajednice (osnivanje dispanzera za mentalno zdravlje pri domovima zdravlja s psihološkim savjetovalištem i organiziranje mobilnih timova za mentalno zdravlje u zajednici).

U ostvarivanju pristupa zdravstvenim uslugama s najvećim preprekama suočavaju se sljedeće skupine djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti:

- 1) Djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti - 126.000 djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, odnosno 18,4% ukupne populacije mlađe od 18 godina (Eurostat, 2021.a); 13.977 djece korisnika ZMN-a prema podacima iz 2020. (MRMSOSP, 2021.a) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)
- 2) Djeca romske nacionalne manjine - 12.920 djece do 16 godina prema podacima iz 2018. (Kunac i sur., 2018.)
- 3) Djeca s teškoćama u razvoju - 8,2% djece s invaliditetom/teškoćama u razvoju u ukupnoj populaciji djece 0-19, odnosno sveukupno 64.063 djece na dan 9.9.2021. (Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2021.) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)
- 4) Djeca migrantskog podrijetla - 2.522 djece nezakonitih migranta; 942 djece tražitelja međunarodne zaštite; 385 djece bez pratnje - stranih državljana kojima je priznato pravo na uslugu privremenog smještaja u kriznim situacijama prema podacima iz 2020. (Pravobraniteljica za djecu, 2021.)

Polazeći od temeljnih načela Europskog stupa socijalnih prava (2017.), Direktive 2011/24/EU, Komunikacije Europske komisije o učinkovitim, pristupačnim i otpornim zdravstvenim sustavima (COM(2014) 215), na koje se oslanja Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. RH, te strateški plan u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021.-2026., kao i EU preporuke o ulaganju u djecu 2013/112, Europske strategije o pravima djece 2021.-2024., a na koje se oslanja ECG (2020.) te studija održivosti koja prati ECG (EC, 2021.) iznose se sljedeći ciljevi usmjereni unaprjeđenju univerzalnog sustava zdravstvene zaštite i osiguranju primjerenog okvira očuvanja zdravlja i pristupa zdravstvenim uslugama djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti:

1. Osigurana dostupnost zdravstvenih usluga djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
2. Osigurana podrška zaštiti mentalnog zdravlja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Posebni cilj 4.1. Osigurana dostupnost zdravstvenih usluga djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 4.1.

4.1.1. Uspostava integriranog sustava rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju ili u riziku za razvojna odstupanja (0-5 godine) i njihove obitelji, uslijed bioloških rizika te okolišnih i socijalnih rizika, zdravstvenog, socijalnog i obrazovnog sustava te razvoj usluge „Tim za rani razvoj u zajednici“ s ciljem lociranja, ranog otkrivanja i podrške djeci s razvojnim rizikom/odstupanjem/teškoćama u izoliranim (romske zajednice) i ruralnim zajednicama kroz:

- (I) Uspostava nacionalnog sustava praćenja i ranog probira (engl. screening) djece na razvojna odstupanja (0-5 godine), uslijed bioloških rizika te okolišnih i socijalnih

rizika uz primjenu standardiziranog razvojnog testa za pet razvojnih područja: komunikacija, fina motorika, gruba motorika, rješavanje problema te osobno-društveni razvoj.

(II) Uspostava integriranih programa rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju ili u riziku za razvojna odstupanja (0-5 godine) i njihove obitelji, uslijed bioloških rizika te okolišnih i socijalnih rizika u okviru zdravstvenog, obrazovnog i socijalnog sustava te osiguravanje regionalne dostupnosti usluga u kući i lokalnoj zajednici.

4.1.2. Unaprjeđenje sustava primarne zdravstvene zaštite za pružanje kvalitetnih i integriranih zdravstvenih usluga zdravstvene zaštite u kući i lokalnoj zajednici, s naglaskom na djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, te koja žive u udaljenim (otoci), ruralnim i slabo razvijenim područjima.

4.1.3. Provoditi kontinuirane edukacije o reproduktivnom zdravlju, posebno za djecu i roditelje romske nacionalne manjine, a radi prevencije maloljetničkih trudnoća i dječjih brakova (pratiti trend kretanja broja maloljetničkih trudnoća).

4.1.4. Unaprijediti praćenje zdravstvenog stanja i navika kao i odrednica zdravlja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti romske nacionalne manjine u svrhu unaprjeđenja zdravstvenih ishoda i smanjenja nejednakosti: pokazatelje koje prikupljaju HZJZ, HBSC, ESPAD, CroCOSI pratiti i obraditi u nacionalnom kontekstu prema sociodemografskim i socioekonomskim obilježjima te redovito ažurirati nalaze.

4.1.5. Provesti sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih prepreka te kvalitete pružanih usluga) s kojima se suočavaju djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti pri pristupu zdravstvenim uslugama, a kako bi se doprinijelo boljem dizajniranju programa i intervencija uzimajući u obzir potrebu prilagodbe postojeće i nove infrastrukture djeci s teškoćama u razvoju.

Navedena mjera veže se uz mjeru 6.1.1. – Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih) u pristupu zdravstvenim uslugama i sveobuhvatnu analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji sukladno njihovim potrebama, Aktivnost (2) Provesti sveobuhvatnu analizu prepreka i skrivenih troškova sudjelovanja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u pristupu zdravstvenim uslugama i obrazovanju.

Posebni cilj 4.2. Osigurana podrška zaštiti mentalnog zdravlja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 4.2.

4.2.1. Donijeti Akcijski plan za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih u okviru kojeg će posebna pažnja biti usmjerena na djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i prevenciju nasilja među djecom i mladima.

4.2.2. Uspostava postelja za dječju i adolescentnu psihijatriju u mreži javne zdravstvene službe i povećanje kapaciteta ambulantnog liječenja i dostupnosti usluga stručnjaka mentalnog zdravlja sa ciljem povećanja kvalitete u liječenju djece s problemima mentalnog zdravlja

OPĆI CILJ 5.

OSIGURAN PRISTUP PRIMJERENOM STANOVANJU DJECI U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Studija o ekonomskom provedbenom okviru ECG-a (EC, 2021.) ističe važnost općih europskih preporuka i dokumenata u području osiguravanja primjerenog stanovanja i prevencije beskućništva djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te ističe nužnost stvaranja nacionalnog okvira i razvoja nacionalnih politika koje su usmjerene unapređenju dostupnosti i priuštivosti kvalitetnog stanovanja za sve, a posebno za ranjive skupine građana.

Ključna obilježja stanovanja u RH karakterizira visok udio privatnog stambenog vlasništva te izostanak sustavne stambene politike i programa socijalnog stanovanja. Temeljem dostupnih podataka identificirane su pojedine skupine djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti koja žive u materijalnoj, a time i povezanoj stambenoj deprivaciji, kao i ona djeca koja su zbog specifičnih okolnosti u povećanom riziku od beskućništva (djeca koja izlaze iz skrbi, djeca bez roditelja koja nemaju osigurano stanovanje, djeca migranti, djeca koja žive u ekstremnom siromaštvu, najčešće djeca romske nacionalne manjine) koje je povezano s nesigurnim i neadekvatnim stanovanjem.

Naglasak je stavljen na ciljane intervencije usmjerene djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, no temeljeni je preduvjet njihove uspješne primjene razvoj cjelovite strategije stambene politike. Sukladno navedenom Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine predviđa donošenje Strategije stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine koja značajan fokus mora imati na socijalno stanovanje.

U ostvarivanju pristupa primjerenom stanovanju s najvećim preprekama suočavaju se sljedeće skupine djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti:

- 1) Djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti - 126,000 djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, odnosno 18,4% ukupne populacije mlađe od 18 godina prema podacima iz 2020. (Eurostat, 2021.a) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece).
- 2) Djeca iz obitelji korisnika zajamčene minimalne naknade 13.977 djece iz obitelji korisnika ZMN-a na 31.12.2020. (MRMSOSP, 2021.a)
- 3) Djeca romske nacionalne manjine - 12.920 djece do 16 godina prema podacima iz 2018. (Kunac i sur., 2021.)

4) Djeca koja izlaze iz skrbi - 3.487 djece u skrbi prema podacima iz 2021. (MRMSOSP, 2021.b), odnosno 250-290 djece godišnje koja izlaze iz skrbi (292 – 2015., 246 – 2016., 253 - 2017. godine (MRMSOSP, 2016., 2017., 2018.)

5) Djeca migrantskog podrijetla - 2.522 djece nezakonitih migranta; 942 djece tražitelja međunarodne zaštite; 385 djece bez pratnje - stranih državljana kojima je priznato pravo na uslugu privremenog smještaja u kriznim situacijama prema podacima iz 2020. (Pravobraniteljica za djecu, 2021.)

Polazeći od temeljnih načela Europskog stupa socijalnih prava, EU preporuke o ulaganju u djecu 2013/112 te Europske strategije o pravima djece 2021.-2024. na koje se oslanja ECG-a i studija održivosti koja prati ECG iznose se sljedeći ciljevi kako bi se kreirao okvir za osiguravanje primjerenog pristupa stanovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i prevencije beskućništva:

1. Osigurano primjerenom stanovanje obiteljima s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
2. Osiguran pristup primjerenom stanovanju mladima koji izlaze iz skrbi.

Posebni cilj 5.1. Osigurano primjerenom stanovanje obiteljima s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 5.1.

5.1.1. Provesti sveobuhvatnu analizu stanja i potreba u području socijalnog stanovanja za obitelji i djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

5.1.2. Razviti mjere temeljene na dokazima usmjerene socijalnom stanovanju za obitelji i djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti kao jedno od područja stambene politike Republike Hrvatske do 2030.

5.1.3. Osigurati dostupnost ciljanih programa za ublažavanje energetske siromaštva obiteljima s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

5.1.4. Stvaranje poticajnog okruženja za poboljšanje životnih uvjeta mladih i obitelji (mjera iz Akcijskog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje (2021.-2024.)

5.1.5. Poboljšanje uvjeta življenja i stambenog zbrinjavanja pripadnika romske nacionalne manjine.

Posebni cilj 5.2. Osiguran pristup primjerenom stanovanju mladima koji izlaze iz skrbi

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 5.2.

5.2.1. Unaprijediti i razvijati skrb izvan vlastite obitelji kao organizirano stanovanje za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i mlade koji izlaze iz sustava socijalne skrbi i sustava pravosuđa s izvršenja odgojne mjere, kroz organizirano stanovanje uz povremenu podršku, s istovremenim naglaskom na povećanje ukupne i regionalne obuhvaćenosti, ali i kadrovsku ekipiranost.

5.2.2. Osigurati podmirivanje troškova stanovanja za djecu/mlade koja izlaze iz skrbi u trajanju do 1 godine sukladno potrebama (visina naknade treba biti usklađena sa trenutnim stanjem na tržištu najma stanova kako bi im se omogućio primjeren standard stanovanja).

OPĆI CILJ 6.

POBOLJŠANA DOSTUPNOST SOCIJALNIH USLUGA U ZAJEDNICI USMJERENIH DJECI U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Socijalne usluge u zajednici (u nastavku: SUUZ) u širem smislu odnose se na zdravstvene, odgojne, obrazovne i usluge socijalne skrbi, kao i druge usluge i to onda kada su u službi korisnika te pridonose kvaliteti života i uključenosti u zajednicu građana u riziku. Djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti su zbog specifičnih okolnosti i potreba uključena u sustav socijalne skrbi, no ona su prvenstveno uključena u sustav obrazovanja te sustav zdravstva.

Jedan od ključnih resora za rano prepoznavanje rizika od siromaštva i socijalne isključenosti je sustav obrazovanja, obzirom da su u osnovnoškolsko obrazovanje uključena sva djeca u dobi od 6/7 do 14 godina u RH.

Sustav obrazovanja i ranog predškolskog odgoja bi trebao biti mjesto gdje će potrebe djece u (potencijalnom) riziku od siromaštva i socijalne isključenosti biti prepoznate na sveobuhvatan način. Naime, sveukupna je populacija djece dohvatljiva upravo u osnovnoškolskom sustavu te bi se u sinergiji sa sustavom socijalne skrbi i/ili zdravstva mogle poduzimati preventivne ili druge potrebne mjere s ciljem podrške i pomoći djeci u riziku siromaštva i socijalne isključenosti.

Pružanje SUUZ u RH u pravilu je decentralizirano, dok je njihovo financiranje većim dijelom centralizirano te se razlikuje razina ulaganja središnje države u njihov razvoj i funkcioniranje. Usluge RPOO-a gotovo su u potpunosti fiskalno decentralizirane, a država sufinancira školski sustav, zdravstvo i sustav socijalne skrbi. Lokalne sredine imaju važnu ulogu u planiranju, financiranju, organiziranju i pružanju usluga, no ulaganja treba povećati i regionalno ujednačiti. Većina lokalnih socijalnih izdataka odlazi na novčane naknade (preko 87%), a tek manji dio odlazi na socijalne usluge (manje od 3% u općinama i županijama; oko desetina socijalnih izdataka u gradovima). Većina je lokalnih izdataka usmjerena na funkcije obitelji/djeca, pri čemu slabije razvijena područja imaju slabije razvijene usluge i niže naknade. Izdaci iz državnog proračuna u sustavu socijalne skrbi u jednakoj su mjeri usmjereni na naknade i usluge, no naknade mogu ostvariti svi građani pod zakonom propisanim uvjetima dok usluge ostvaruju samo građani u sredinama gdje postoje kapaciteti. Financiranje „novih“ usluga, posebice usluga usmjerenih osobama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti (npr. usluge asistenta/pomagača u nastavi, pomoć u učenju, podrška roditeljstvu) dominantno pružaju udruge na projektnoj osnovi.

U okviru programa “Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete u Hrvatskoj” izrađena je procjena potreba za uslugama ranog dječjeg razvoja u Međimurskoj županiji, odnosno broja djece u dobi 0-7 godina u potrebi za uslugama rane intervencije te broja djece koju treba pažljivo pratiti uslijed izloženosti biomedicinskim, socijalnim ili okolišnim rizicima koji mogu dovesti do razvojnih rizika (poput maloljetničkih trudnoća, života u siromaštvu i socijalnoj isključenosti ili pak ovisnosti roditelja). Utvrđeno je da se na području Međimurske županije nalazi između 378 i 547 djece s razvojnim odstupanjima, teškoćama u razvoju ili u riziku uslijed biomedicinskih čimbenika dok je uslugama ranog razvoja obuhvaćeno između 250 i 300 djece u dobi 0-7 godina, odnosno obuhvaćeno je svega 50% djece. Procjena broja djece u riziku od razvojnih odstupanja i poteškoća uslijed socijalnih i okolišnih čimbenika bila je otežana nedostatkom podataka. Stoga je raspon procjene potreba prilično velik, a veći broj djece zasigurno pripada pod više od jedne kategorije rizika. Obzirom na visoke rizike i nedostatak usluga za podršku roditeljstvu obiteljima u riziku 201 dijete je bilo je izloženo zanemarivanju, zlostavljanju ili nasilju, za preko 875 djece roditelji nemaju dovoljno roditeljskih kompetencija, a čak 1.640 romske djece žive na rubu ili ispod praga siromaštva. Veliki dio ove djece, s obzirom na to da su njihovi roditelji rjeđe upoznati s mogućnostima korištenja usluga te se susreću s dodatnim otegotnim okolnostima poput prometne nepovezanosti, siromaštva, neinformiranosti te diskriminatornih praksi, nije uključen u nikakav sustav podrške. Nepoznata razina obuhvaćenosti djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti uslugama dovodi i do nemogućnosti praćenja razvojnih ishoda te djece od strane socijalnih i zdravstvenih službi te tako onemogućuje i pravovremeno upućivanje djece na usluge ranog dječjeg razvoja (rane intervencije) ukoliko se za tim ukaže potreba.

U prethodnom razdoblju učinjeni su pozitivni pomaci u području razvoja socijalnih usluga za djecu te je uz podršku osiguranih bespovratnih sredstava iz strukturnih i investicijskih fondova u okviru europske financijske perspektive 2014. – 2020. razvijen niz usluga u zajednici kao podrška procesu deinstitucionalizacije i prevencije institucionalizacije. Tako je u prethodnom razdoblju u svrhu osiguravanja dodatno potrebnih stručnih kadrova za širenje mreže usluga podrške u zajednici za djecu, mlade i obitelji u riziku osigurano 75.927.157,37 mil. kuna iz Europskog socijalnog fonda, a za unaprijeđenje infrastrukturnih uvjeta osigurano je 99.740.342,15 mil. kuna. Navedenim bespovratnim sredstvima zaposleno je oko stotinjak dodatnih radnika za potrebe širenja mreže usluga u zajednici, uspostavljeno je oko 20 mobilnih timova za pružanje usluge psihosocijalne podrške obiteljima u riziku i udomiteljskim obiteljima, 5 pružatelja usluga za djecu u potpunosti je napustilo institucijski oblik skrbi o djeci, unaprijeđeni su prostorni uvjeti za pružanje socijalnih usluga i uređeni poslovni prostori u manjim gradovima i općinama radi povećanja dostupnosti socijalnih usluga, te su nabavljena vozila radi povećanja mobilnosti stručnih radnika i osiguravanje usluga podrške u vlastitim domovima korisnika. No resursi kojima raspolažu pružatelji socijalnih usluga još uvijek ne zadovoljavaju sveukupne potrebe u lokalnoj zajednici. Također je nadalje prisutna i regionalna neravnomjernost dostupnosti socijalnih usluga, stoga će se i u narednom razdoblju širiti mreža usluga podrške u zajednici koristeći EU sredstva u okviru novog EU programskog razdoblja 2021. – 2027. U tu svrhu nastavlja se s procesom širenja i povećanja dostupnosti usluga, prevencije institucionalizacije i transformacije pružatelja usluga.

U narednom razdoblju planirane su aktivnosti daljnjeg razvoja socijalnih usluga za djecu, mlade i obitelji u riziku na područjima na kojima te usluge nisu dostatne ili uopće nisu dostupne. Planirano je širenje usluge organiziranog stanovanja za djecu u stambenim jedinicama uz podršku odgajatelja, ali i ostalih izvaninstitucijskih usluga namijenjenih podršci djeci, roditeljstvu i obitelji te prevenciji izdvajanja djece i mladih iz vlastitih obitelji (usluga psihosocijalne podrške obiteljima u vlastitom domu putem mobilnih timova, usluga boravka i provođenje ostalih programa osnaživanja obitelji). Radi povećanja regionalne dostupnosti usluga podrške u zajednici i smanjenja broja korisnika u institucijama, donesen je i Operativni plan deinstitutionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije pružatelja socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2027. godine.

S ciljem prevencije izdvajanja djece iz vlastitih obitelji i osiguravanja podrške djeci i obiteljima u riziku, u prosincu 2022. godine doneseni su Standardi postupanja obiteljskih suradnika koji su izrađeni u okviru reformske mjere C4.3.R3 „Razvoj usluga u zajednici s ciljem prevencije institucionalizacije“ Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., u suradnji s Fondom Ujedinjenih naroda za djecu - Ured u Hrvatskoj. Cilj standarda je obiteljima u riziku od zlostavljanja, zanemarivanja i socijalne isključenosti djece osigurati pristup usluzi u zajednici usmjerenoj osnaživanju obitelji za funkcioniranje u svakodnevnom životu osiguravanjem praktične podrške, kako bi se osiguralo odrastanje djece u sigurnom i stimulativnom obiteljskom okruženju i preveniralo razdvajanje djece i roditelja. Aktivnosti obiteljskog suradnika osiguravati će se u okviru socijalne usluge psihosocijalne podrške obitelji ili uz mjere zaštite prava i dobrobiti djeteta propisane Obiteljskim zakonom („NN“ br.: 103/15, 98/19 i 47/20) u situacijama kada je procijenjen niski ili srednji rizik za razvoj djeteta. Obiteljski suradnik namijenjen je obiteljima s djecom u kojima postoji rizik od izdvajanja djece iz obitelji ili opasnost od pojave rizika, kao i obiteljima u kojima se planira povratak djeteta u obitelj, nakon mjera izdvajanja, sa ciljem unapređenja roditeljskih vještina za svakodnevnu brigu o djeci. Obiteljski suradnik će se osigurati u svim županijama s ciljem osiguravanja regionalne ravnopravnosti te je u tu svrhu predviđeno zapošljavanje oko 40-ak obiteljskih suradnika u državnim domovima socijalne skrbi za djecu.

Pored navedenog, u tijeku su aktivnosti unapređenja provedbe mjera obiteljsko - pravne zaštite (edukacija i licenciranje voditelja mjera) u svrhu poboljšanja znanja i vještina voditelja mjera. Također, s ciljem podizanja kvalitete provedbe mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu, predviđeno je zapošljavanje voditelja mjera intenzivnog nadzora u državnim domovima socijalne skrbi za djecu, a stručnjaci Obiteljskog centra pružaju usluge podrške obiteljima te provode različite programe unapređenja i jačanja roditeljskih kompetencija. Za djecu koju je unatoč svim poduzetim mjerama neophodno izdvojiti iz vlastitih obitelji kontinuirano se širi usluga organiziranog stanovanja i otvaraju stambene jedinice kako bi se prevenirala institucionalizacija djece, posebice u županijama u kojima ta usluga nije uopće dostupna ili su postojeći kapaciteti nedostatni u odnosu na potrebe.

Udomiteljstvo kao oblik izvaninstitucijske skrbi kojim se osigurava skrb i potpora korisniku u poticajnom i pozitivnom obiteljskom okruženju ima dugu tradiciju u Republici Hrvatskoj. U prethodnom razdoblju učinjeni su brojni pozitivni pomaci i promjene u području udomiteljstva. Omogućeno je obavljanje udomiteljstva kao zanimanja koje se obavlja kao standardno udomiteljstvo i specijalizirano udomiteljstvo za djecu, a udomiteljima koji obavljaju udomiteljstvo kao zanimanje omogućuje se pravo na opskrbninu, naknadu za rad udomitelja, prava iz mirovinskog i obveznog zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti kao zaposlena osoba u skladu s posebnim propisima. Omogućeno je obavljanje specijaliziranog udomiteljstva za djecu i udomiteljima koji već obavljaju udomiteljstvo i imaju trogodišnje iskustvo u pružanju usluge smještaja djetetu ili mlađoj punoljetnoj osobi i koji su srednjoškolskog obrazovanja. Povećani su iznosi opskrbnina i naknada za rad udomitelja počevši od 5. ožujka 2022. godine, te je povećan iznos osnovice za izračun naknade za rad udomitelja i opskrbnine za 2023. godinu. Naknada za rad tradicionalnog i standardnog udomitelja od 2021. godine do danas ukupno se povećala za 65-68%. Opskrbnine za odrasle osobe povećale su se od 9 do 30%, a za djecu od oko 25 do 48%. Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama omogućena je nova vremenska potpora za udomitelje – udomiteljski dopust. Zaposlenom ili samozaposlenom udomitelju omogućuje se udomiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za smještaj djeteta do sedme godine života. Udomiteljima je omogućen za vrijeme trajanja udomiteljskog dopusta uvećan iznos naknada za rad udomitelja u ukupnom iznosu od 609 €.

U ostvarivanju pristupa socijalnim i drugim uslugama u zajednici s najvećim preprekama suočavaju sljedeće skupine djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti:

- 1) Djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te djeca iz obitelji korisnika ZMN-a - 126.000 djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, odnosno 18,4% ukupne populacije mlađe od 18 godina (Eurostat, 2021.a); 13.977 djece korisnika ZMN-a prema podacima iz 2020. (MRMSOSP, 2021.a) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)
- 2) Djeca romske nacionalne manjine - 12.920 djece do 16 godina prema podacima iz 2018. (Kunac i sur., 2018.)
- 3) Djeca migrantskog porijekla - 2.522 djece nezakonitih migranta; 942 djece tražitelja međunarodne zaštite; 385 djece bez pratnje - stranih državljana kojima je priznato pravo na uslugu privremenog smještaja u kriznim situacijama prema podacima iz 2020. (Pravobraniteljica za djecu, 2021.)
- 4) Djeca u alternativnoj skrbi - 3.487 djece u skrbi prema podacima iz 2021. (MRMSOSP, 2021.b)
- 5) Djeca u slabije razvijenim, posebice ruralnim sredinama - 8,8% populacije u ruralnim krajevima u riziku od siromaštva u uspoređi s 4,2% u gradovima prema podacima iz 2020.; podaci za djecu nisu dostupni (Eurostat, 2021.b)

6) Djeca s teškoćama u razvoju - 8,2% djece s invaliditetom/teškoćama u razvoju u ukupnoj populaciji djece 0-19, odnosno sveukupno 64.063 djece na dan 9.9.2021. (HZJZ, 2021.) (Udio specifične grupe djece u ukupnoj populaciji djece)

7) Djeca čiji su roditelji u zatvoru - 1.135 maloljetne djece na dan 31.12.2020.; 2020. godina: 1.320 prosječno unazad posljednjih pet godina.

Polazeći od općeg cilja ECG-a kako je potrebno osigurati da svako dijete – a posebice djeca koja odrastaju u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti – ima pristup temeljnim socijalnim uslugama te ovdje iznesene analize i uz uvažavanje iznesene perspektive stručnjaka u području SUUZ-a, izdvajaju se sljedećih pet ciljeva:

1. Razvijen sveobuhvatni i integrirani sustav socijalnih usluga (univerzalne, selektivne i indicirane) u zajednici sukladno potrebama djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji.
2. Proširena mreža usluge udomiteljstva u RH osiguravajući prostorno ravnomjerno rasprostranjenu mrežu, te osigurana kvalitetna podrška udomiteljima u skrbi za djecu
3. Unaprijeđene postojeće i razvijene nove socijalne usluge podrške djeci koja izlaze iz skrbi.
4. Poboļššan sustav za prikupljanje i praćenje pokazatelja materijalne i socijalne deprivacije djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Posebni cilj 6.1. Razvijen sveobuhvatni i integrirani sustav socijalnih usluga (univerzalne, selektivne i indicirane) u zajednici sukladno potrebama djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 6.1.

6.1.1. Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih) u pristupu zdravstvenim uslugama i analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji sukladno njihovim potrebama.

6.1.2. Uspostava sustava socijalnog planiranja i ulaganja u razvoj socijalnih usluga temeljem procjene potreba i mapiranja usluga za djecu u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

6.1.3. Širenje mreže socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na područjima s nedostatnim uslugama temeljem uspostavljenog sustava socijalnog planiranja.

- (I) Prioritetno osnivanje/razvoj centara za pružanje usluga u zajednici u županijama s nedostatnim uslugama: Bjelovarsko-bilogorskoj, Ličko-senjskoj,

Međimurskoj, Šibensko-kninskoj, Virovitičko-podravskoj, Osječko-baranjskoj, Brodsko-posavskoj, Sisačko-moslavačkoj.

- (II) Razvoj integriranih usluga zaštite djece i podrška obitelji, rane intervencije u djetinjstvu te kvalitetnog inkluzivnog obrazovanja za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na području Sisačko-moslavačke, Brodsko-posavske i Osječko-baranjske županije sa većim udjelom romske populacije u općoj populaciji i niskim pristupom uslugama zaštite djece i podrške obitelji.

6.1.4. Razvoj lokalnih komunikacijskih strategija za promicanje pozitivnih ponašanja i adresiranje negativnih socijalnih normi i ponašanja u okviru socijalnih usluga u zajednici.

6.1.5. Razvoj i povećanje dostupnosti visoko kvalitetnih i evaluiranih programa podrške roditeljstvu roditeljima/osobama koje skrbe o djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

6.1.6. Razvoj kompetencijskog okvira za stručnjake u ustanovama socijalne skrbi te uspostava programa uvodnog osposobljavanja, kontinuiranog usavršavanja, specijalizacije i profesionalne podrške za rad s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovim obiteljima, te programa prevencije i zaustavljanja nasilnog ponašanja i drugih neprihvatljivih ponašanja djece i mladih.

6.1.7. Pобољшanje kapaciteta (znanja i vještina) stručnjaka u sustavu socijalne skrbi kako bi se osigurala kvalitetna i pravodobna rana identifikacija, procjena, učinkovito vođenje slučajeva, djelotvorna obiteljska intervencija i pružanje usluga koje su prilagođene multikulturalnom okruženju, uključujući superviziju.

6.1.8. Unaprijediti provođenje mjera obiteljsko-pravne zaštite osiguravanje kontinuiranih edukacija, supervizija i povećanje naknade voditeljima mjera, te uspostava kvalitetnog sustava praćenja uspješnosti mjera.

6.1.9. Unaprjeđenje digitalizacije sustava socijalne skrbi i povezivanje Hrvatskog zavoda za socijalni rad i pružatelja socijalnih usluga.

6.1.10. Razviti i implementirati sveobuhvatan model podrške djeci čiji se roditelji nalaze u zatvoru sukladno Preporuci Vijeća Europe o djeci roditelja zatvorenika.

6.1.11. Osigurati stručni rad s obitelji, odnosno roditeljima i drugim članovima obitelji za vrijeme trajanja odgojne mjere i dok je dijete u sukobu sa zakonom izdvojeno iz obitelji.

Posebni cilj 6.2. Proširena mreža usluge udomiteljstva u RH osiguravajući prostorno ravnomjerno rasprostranjenu mrežu, te osigurana kvalitetna podrška udomiteljima u skrbi za djecu

MJERE VEZANE ZA POSEBNI CILJ 6.2.

6.2.1. Unaprijediti kvalitetu uvjeta obavljanja udomiteljstva.

6.2.2. Unaprijediti kvalitetu osposobljavanja i edukacije udomitelja.

6.2.3. Razvoj i širenje podrške udomiteljima i djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima.

6.2.4. Razvoj sustava za kontinuirano praćenje kvalitete pružene usluge uključujući zadovoljstvo stručnih radnika Hrvatskog zavoda za socijalni rad, udomitelja i djece u udomiteljskim obiteljima.

Posebni cilj 6.3. Unaprijeđene postojeće i razvijene nove socijalne usluge podrške djeci koja izlaze iz skrbi

MJERE VEZANE UZ POSEBNI CILJ 6.3.

6.3.1. Razvoj i uvođenje socijalne usluge socijalnog mentorstva mladima koji izlaze iz skrbi ili sa izvršenja odgojne mjere u svim županijama i poboljšanje dostupnosti programa za jačanje znanja i vještina na području tinskog rada, poduzetničkog duha, inovativnosti, praktičnih znanja, analiziranja i rješavanje problema uz mentorsku podršku mladima.

Posebni cilj 6.4. Poboljšanje sustava za prikupljanje i praćenje podataka o siromaštvu i socijalnoj isključenosti

MJERA VEZANA UZ POSEBNI CILJ 6.4.

6.4.1. Razvoj sveobuhvatnog okvira za praćenje siromaštva i socijalne isključenosti djece – Sveobuhvatna dijagnoza siromaštva i socijalne isključenosti

(Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2021.- 2027. godine, te pripadajući Akcijski plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2021. - 2024., Posebni cilj 1. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti ranjivih skupina, Mjera 1.: Sveobuhvatna dijagnoza siromaštva i socijalne isključenosti)

PRILOZI:

OKVIR ZA PRIKAZ HIJERARHIJE CILJEVA, MJERA I AKTIVNOSTI S FINACIJSKIM POKAZATELJIMA

**OKVIR ZA PRIKAZ HIJERARHIJE CILJEVA, MJERA I AKTIVNOSTI
S FINANCIJSKIM POKAZATELJIMA NACIONALNOG AKCIJSKOG
PLANA ZA PROVEDBU PREPORUKE VIJEĆA EUROPSKE UNIJE O
USPOSTAVI EUROPSKOG JAMSTVA ZA DJECU**

Zagreb, 2023.

**MJERE I AKTIVNOSTI PO OPĆIM I POSEBNIM CILJEVIMA
NACIONALNOG AKCIJSKOG PLANA ZA PROVEDBU PREPORUKE VIJEĆA
EUROPSKE UNIJE O USPOSTAVI EUROPSKOG JAMSTVA ZA DJECU**

U svrhu postizanja ciljeva definiranih Nacionalnim akcijskim planom za provedbu preporuka Vijeća EU o uspostavi europskog jamstva za djecu razrađene su mjere te podaci o izvorima financiranja i ukupnom trošku provedbe mjera u navedenom razdoblju.

Definirane mjere u ovom akcijskom planu financirat će se iz:

sredstava Državnog proračuna: 353.385.279,00 € (razdoblje 2023. do 2025. godine)

sredstava ESF+: 106.902.738,58 € (razdoblje 2023. do 2025. godine)

sredstava NPOO: 191.665.579,34 € (razdoblje 2023. do 2025. godine)

sredstva OPULJP 2014.-2020.: 5.252,15 € (razdoblje 2023. godine)

Pregled po godinama kako slijedi:

2023.:

Državni proračun: 61.089.089,00 €

sredstva ESF+: 34.851.368,58 €

sredstva NPOO: 43.936.213,27 €

sredstva OPULJP 2014.-2020.: 5.252,15 €

2024.:

Državni proračun: 144.440.546,00 €

sredstva ESF+: 40.041.834,00 €

sredstva NPOO: 72.274.381,07 €

2025.:

Državni proračun: 147.855.644,00 €

sredstva ESF+: 32.009.536,00 €

sredstva NPOO: 75.454.985,00 €

Pregled po općim ciljevima za razdoblje 2023.-2025.:

Opći cilj 1:

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.: 310.613.647,00 €

Opći cilj 2:

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.: 38.821.094,00 €

Opći cilj 3:

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.: 228.355.217,00 €

Opći cilj 4:

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.: 265.148,00 €

Opći cilj 5:

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.: 28.426.426,00 €

Opći cilj 6:

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.: 45.477.312,03 €

**Ukupni procijenjeni trošak provedbe svih općih ciljeva za razdoblje 2023. – 2025.:
651.958.844,03 €**

PREGLED OPĆIH CILJEVA I MJERA

Opći cilj 1:

Poboljšan pristup ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju

Posebni cilj 1.1.

Osigurano pravo pristupa kvalitetnom RPOO-u do 2030. godine za svako dijete u RH od navršene 3. godine života do polaska u osnovnu školu

MJERE:

1.1.1. Osigurati pretpostavke za postupno povećanje obuhvata djece u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju

AKTIVNOSTI:

- (1) Stvoriti preduvjete za duže trajanje predškole.
- (2) Omogućiti djeci starije predškolske dobi i djeci ranjivih skupina prednost pri upisu u dječji vrtić, ako ne postoje uvjeti za obuhvat sve djece.
- (3) Uspostava mehanizma koji prati provođenje prednosti te djece pri upisu.
- (4) Izraditi studiju izvedivosti osiguranja besplatnog RPOO-a za svu djecu rane i predškolske dobi uzimajući u obzir prvenstvo i specifičnost potreba ranjivih skupina.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj djece uključene u program predškolskog odgoja i obrazovanja s dužim trajanjem obveznog programa predškole

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

JLP(R)S

Izvor financiranja:

K676071, NPOO

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

1.1.2. Ulaganje u razvoj infrastrukture i opremanje u vidu izgradnje novih te rekonstrukcije i dogradnje postojećih DV-a, adresirajući problem regionalnih razlika u dostupnosti DV-a te razvijajući inovativne i djelotvornije modele pružanja usluga u manjim sredinama s manjim brojem djece, te uzimajući u obzir potrebu prilagodbe postojeće i nove infrastrukture djeci s teškoćama u razvoju

AKTIVNOSTI:

- (1) Izraditi plan izgradnje novih i proširenja kapaciteta postojećih dječjih vrtića te identificirati alternativne lokacije za izvođenje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, posebice na područjima jedinica područne (regionalne) samouprave koje su prema vrijednosti indeksa razvijenosti ispodprosječno rangirane.
- (2) Izgraditi nove ili proširiti postojeće kapacitete dječjih vrtića u područjima u kojima postoji takva potreba.
- (3) Iskoristiti postojeće objekte u JLP(R)S s manjim brojem djece rane i predškolske dobi ili rijetko naseljenim područjima koje su prema vrijednosti indeksa razvijenosti ispodprosječno rangirane u kojima nema dječjih vrtića, radi unaprjeđenja prostorne dostupnosti ranom odgoju i obrazovanju.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj dograđenih/rekonstruiranih dječjih vrtića

Broj izgrađenih dječjih vrtića

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

MRRFEU

Izvor financiranja:

K676067, NPOO

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

150.132.713,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 28.935.085,00 €

2024.: 56.480.151,00 €

2025.: 64.717.477,00 €

1.1.3. Unaprijediti kvalitetu RPOO donošenjem ključnih politika o odgojno-obrazovnim radnicima dječjih vrtića, osiguravanjem odgovarajućeg broja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja, jačanjem njihovih kompetencija te stvaranjem boljih uvjeta za njihovo zapošljavanje na područjima koja su prema vrijednosti indeksa razvijenosti ispodprosječno rangirane

AKTIVNOSTI:

- (1) Izraditi plan potreba ljudskih resursa u RPOO; uključujući mogućnost prekvalifikacije ili dokvalifikacije učitelja primarnog obrazovanja.
- (2) Izraditi analizu potreba angažiranja pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju ili jezično-komunikacijskog posrednika ili trećeg odgojitelja.
- (3) Pratiti promjenu udjela djece za koju je osiguran pomoćnik za djecu s teškoćama u

razvoju ili jezično-komunikacijski posrednik ili treći odgojitelj.

- (4) Osmisliti i provesti aktivnosti za privlačenje budućih odgojno-obrazovnih radnika za rad na područjima jedinica koje su prema vrijednosti indeksa razvijenosti ispodprosječno rangirane, uključujući brzo priznavanje prava na rad odgojno-obrazovnih radnika raseljenih iz Ukrajine te njihovo zapošljavanje.
- (5) Predložiti standarde zanimanja/kvalifikacija odgojitelja i stručnih suradnika uzimajući u obzir kompetencije koje se odnose na inkluzivno obrazovanje u suradnji s visokim učilištima i stručnjacima u području RPOO.
- (6) Organizirati i provoditi stručna usavršavanja za odgojitelje i stručne suradnike, uključujući ona vezana uz inkluzivno obrazovanje ranjivih skupina, posebice djece s teškoćama u razvoju, djece romske nacionalne manjine i djece raseljene iz Ukrajine te iz područja zaštite mentalnog zdravlja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj novozaposlenih odgojno-obrazovnih radnika u odgojno-obrazovnom sustavu
Broj odgojno-obrazovnih radnika obuhvaćenih aktivnostima stručnog usavršavanja

NOSITELJ(I):

MZO, JLS, AZOO

SUNOSITELJ(I):

AZVO, MZO

Izvor financiranja:

A579000, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

Posebni cilj 1.2.

Unapređen proračunski i zakonodavni okvir koji će osigurati regionalno ujednačen pristup priuštivom i kvalitetnom RPOO-u

MJERE:

1.2.1. Unaprijediti model financiranja i ojačati ulogu središnje vlasti u donošenju dijela ključnih odluka u RPOO

AKTIVNOSTI:

- (1) Razvijati model financiranja kako bi se uključila podrška JLP(R)S koje se nalaze na područjima jedinica koje su prema vrijednosti indeksa razvijenosti ispodprosječno rangirane
- (2) Povećanje broja JLP(R)S koji koriste model jedinstvene metodologije za izračun subvencija RPOO programa koji se realizira Odlukom Vlade Republike Hrvatske za model financiranja JLP(R)S

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj JLP(R)S koje su primile financijske potpore primjenom novog modela financiranja

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

K676071, DP

Ukupni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

149.713.955,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 14.599.509,00 €

2024.: 72.997.545,00 €

2025.: 62.116.901,00 €

Posebni cilj 1.3.

Razvijeni dodatni mehanizmi potpore unutar odgojno-obrazovnog sustava te mehanizmi financiranja usmjerene osiguravanju pristupa RPOO-u djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovim obiteljima, a posebice djeci nižeg socioekonomskog statusa kako bi se adresirali „skriveni“ troškovi redovitog pohađanja DV-a

MJERE:**1.3.1. Povećanje dostupnosti RPOO-a djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti****AKTIVNOSTI:**

- (1) U okviru natječaja vezanih uz gradnju ili dogradnju dječjih vrtića, voditi brigu o prilagodbi infrastrukture potrebama djece s teškoćama u razvoju .
- (2) Kroz natječaje za dječje vrtiće iz različitih financijskih izvora osigurati mogućnost nabave didaktičke opreme prilagođene specifičnim potrebama djece s teškoćama u razvoju.
- (3) Kroz natječaje za dječje vrtiće iz različitih financijskih izvora razmotriti mogućnost osiguravanja (ne)posrednih troškova sudjelovanja djece iz obitelji nižeg socioekonomskog statusa u RPOO programima (npr. troškovi prijevoza do ustanove RPOO-a, troškovi izleta/posjeta kazalištima i sl., roditeljske subvencije, troškovi posebnih programa itd.).
- (4) Pri izradi Plana potreba za ljudskim resursima u RPOO, organizaciji stručnih usavršavanja (PC1, mjera 3) voditi brigu o potrebi jačanja kadrovske strukture DV-a koje pohađa veći broj djece u riziku od siromaštva, djece romske nacionalne manjine, djece s teškoćama u razvoju i djece raseljene iz Ukrajine kako bi DV-i mogli odgovoriti na specifične potrebe djece i roditelja u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj dječjih vrtića s prilagođenom infrastrukturom za potrebe djece s teškoćama u razvoju
Broj ugovorenih projekata u kojima dječji vrtići provode aktivnosti vezane za potrebe djece pripadnika ranjivih skupina

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

JLP(R)S

Izvor financiranja:

K676067, NPOO

K818050, DP, OPULJP 2014.-2020.

K733067, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

10.006.179,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 2.506.179,00 €

2024.: 3.500.000,00 €

2025.: 4.000.000,00 €

1.3.2. Kontinuirano praćenje razloga zašto djeca romske nacionalne manjine od navršene 3. godine starosti nisu u sustavu RPOO-a, uspostavljajući okvirne kategorije prepreka pristupa uključivanja djece u vrtiće (financijski razlozi, udaljenost, nedostatak mjesta u vrtiću, roditelji ne žele upisati, vrtići odgađaju upis jer dijete ima teškoće u razvoju, jezične barijere, digitalne barijere- roditelj nema pristup e- upisima)

AKTIVNOSTI:

(1) Provedba ponovljenog istraživanja baznih podataka (kojim se između ostalog provjeravaju i ključne prepreke pristupa uslugama, uključujući i uslugama RPOO

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađeno istraživačko izvješće
Broj tiskanih publikacija

NOSITELJ(I):

ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

MZO, JLP(R)S

Izvor financiranja:

A513059 JUPI II, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

415.800,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 176.000.00 €

2025.: 239,800.00 €

1.3.3. Provođenje programa javnog osvještavanja važnosti ulaganja u RPOO (ciljajući donositelje odluka na lokalnoj razini) te sudjelovanja djece romske nacionalne manjine u programima RPOO-a (s naglaskom na ruralna područja te druge fizički te kulturno izolirane zajednice)

AKTIVNOSTI:

(1) Nastavak provedbe nacionalne kampanje „Pokreni kotač znanja“, nacionalni i regionalni stručni skupovi s ciljem unapređenja razumijevanja faktora koji doprinose pozitivnim

obrazovnim ishodima uključujući i utjecaj RPOOa: edukativne regionalne aktivnosti usmjerene jačanju kapaciteta profesionalaca za integrativan rad u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj medijskih objava
Broj održanih događanja
Broj edukativnih aktivnosti
Broj sudionika

NOSITELJ(I):

ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

JLPRS

Izvor financiranja:

A513061 JUPI O, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

345.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 90.000,00 €

2024.: 130.000,00 €

2025.: 125.000,00 €

Opći cilj 2.:

Osiguran pristup obrazovanju i podrška djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Posebni cilj 2.1.

Omogućeno priuštivo i besplatno osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE:

2.1.1. Provesti sveobuhvatnu analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti kojom će se detaljno analizirati struktura financijske i druge materijalne potpore djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na razini osnovnog te srednjoškolskog obrazovanja; s naročitim naglaskom na različite izvore financiranja te strukturu tzv. “skrivenih troškova“

- Navedena mjera veže se uz mjeru 6.1.1. Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih) u pristupu zdravstvenim uslugama i sveobuhvatnu analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji sukladno njihovim potrebama; Aktivnost (3) Provesti sveobuhvatnu analizu prepreka i skrivenih troškova sudjelovanja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u pristupu zdravstvenim uslugama i obrazovanju

AKTIVNOSTI:

- (1) Razraditi metodologiju prikupljanja podataka potrebnih za izradu analize
- (2) Izbor neovisnog tijela za izradu analize
- (3) Na osnovu zaključaka iz analize i istraživanja razviti preporuke za osiguranje sredstava za pokrivanje skrivenih troškova

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađena sveobuhvatna analiza skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju

NOSITELJ(I):

MZO, MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):**Izvor financiranja:**

T877004

ESF+ PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

4.000.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 2.000.000,00 €

2025.: 2.000.000,00 €

2.1.2. Osigurati financijsku potporu za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u osnovnoškolskom i srednjoškolskom sustavu**AKTIVNOSTI:**

- (1) Osigurati druge obrazovne materijale za učenike osnovnih škola i udžbenika za učenike srednjih škola iz obitelji korisnika zajamčene minimalne naknade.
- (2) Osigurati sredstva za produženi boravak te izvanučioničku nastavu (npr. školski izleti, terenska nastava, škola u prirodi) za učenike u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti (romska nacionalna manjina)
- (3) Kroz natječaje za osnovne i srednje škole iz različitih financijskih izvora razmotriti mogućnost osiguravanja tzv. skrivenih troškova obrazovanja za učenike u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti: oprema za likovni odgoj, tjelesno-zdravstvenu kulturu, sredstva za izvanučioničku nastavu, posjete kulturno-umjetničkim institucijama, računalna oprema i Internet za sudjelovanje u nastavi na daljinu, oprema za praksu u srednjim strukovnim školama, školski prijevoz, računala i dr.).

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj učenika za koje su osigurani drugi obrazovni materijali za učenike osnovnih škola i udžbenika

za učenike srednjih škola iz obitelji korisnika ZMN

Broj učenika pripadnika romske nacionalne manjine kojima je osiguran produženi boravak te izvanučionička nastava

Broj ugovorenih projekata u kojima su korisnici osnovne i srednje škole te provode aktivnosti i osiguravaju troškove vezane za potrebe učenika u riziku od siromaštva/pripadnike ranjivih skupina

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

MRMSOSP

Izvor financiranja:

A578045, DP

A767015, DP

K733067, DP, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

31.572.902,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 1.821.636,00 €

2024.: 12.920.351,00 €

2025.: 16.830.915,00 €

Posebni cilj 2.2.

Promoviranje inkluzivne obrazovne prakse i građenje kulture raznolikosti

MJERE:

2.2.1. Stručna usavršavanja učitelja, nastavnika, stručnih suradnika te ravnatelja vezana uz ranjive skupine u cilju jačanja njihovih kompetencija radi osiguranja inkluzivnog

obrazovanja

AKTIVNOSTI:

- (1) Organizirati stručna usavršavanja za odgojno–obrazovne radnike koji rade u multikulturnom okruženju, uključujući važnost suradnje s roditeljima.
- (2) Organizirati stručna usavršavanja o metodama rada te o korištenju asistivnih tehnologija i drugih pomagala za rad s učenicima s teškoćama u razvoju.
- (3) Provoditi edukacije iz područja zaštite mentalnog zdravlja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti za sve odgojno-obrazovne radnike o rastućim izazovima mentalnog zdravlja te provođenju antistigma programa radi suzbijanja predrasuda prema djeci s problemima mentalnog zdravlja
- (4) Provoditi edukacije u svrhu jačanja kapaciteta učitelja, nastavnika i stručnih suradnika na temu inkluzije i metodičke prilagodbe za pružanje potpore djeci raseljenoj iz Ukrajine te usvajanja socio-emocionalnih vještina uključujući nošenje sa stresom, traumom i tugom
- (5) Provoditi edukacije u svrhu jačanja kapaciteta stručnjaka iz područja prevencije nasilja kod djece i ranog prepoznavanja rizika za sve odgojno-obrazovne radnike
- (6) Provedba programa „Za sigurno i poticajno okruženje u školama“ i programa prevencije elektroničkog nasilja „Prekini lanac – Zaustavimo elektroničko nasilje“
- (7) Razvijati i jačati roditeljske vještine kroz psiho edukaciju roditelja, po uzoru na program: Škola za roditelje kojega provodi NZJZAŠ - županijski zavodi će provoditi redovitu posttraumatsku edukaciju pri svim službama za mentalno zdravlje
- (8) Kroz međuresornu suradnju s ministarstvima nadležnim za socijalnu zaštitu, školstvo i unutarnje poslove, drugim tijelima državne uprave i nevladinim udrugama, zavodi za javno zdravstvo provodit će edukacije za djecu, već od vrtićke dobi, o načinu korištenja mobilnih mreža i opasnostima kojima mogu biti izloženi

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj odgojno-obrazovnih radnika, zaposlenih u školama s nastavom na jeziku i pismu nacionalnih manjina, koji su sudjelovali u stručnim usavršavanjima

Broj odgojno-obrazovnih radnika koji su sudjelovali u stručnim usavršavanjima za korištenje asistivnih tehnologija i drugih pomagala za rad s učenicima s teškoćama u razvoju

Broj odgojno-obrazovnih radnika koji su sudjelovali u stručnim usavršavanjima vezano uz prevenciju nasilja kod djece i ranog prepoznavanja rizika

Broj provedenih programa prevencije nasilja „Za sigurno i poticajno okruženje u školama“ i broj uključene djece

Broj provedenih programa prevencije elektroničkog nasilja „Prekinimo lanac – Zaustavimo elektroničko nasilje“ i broj uključene djece

Broj odgojno-obrazovnih djelatnika koji su sudjelovali u edukacijama iz područja mentalnog zdravlja djece (mentalno zdravstvene pismenosti, prepoznavanja i pružanja psihološke prve pomoći djeci s problemima mentalnog zdravlja u školama), a slijedom provedbe programa PoMoZi Da.

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

MRMSOSP, AZOO, CARNET, NZJZAŠ, ŽZJZ, MUP, MZ,

Obiteljski centar, Nevladine udruge, Komore

Izvor financiranja:

A767022, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

49.773,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 16.591,00 €

2024.: 16.591,00 €

2025.: 16.591,00 €

2.2.2. Osigurati stručnu podršku učenicima i roditeljima pripadnicima ranjivih skupina kako bi se učenicima olakšalo aktivno sudjelovanje u školskoj sredini i zajednici**AKTIVNOSTI:**

- (1) Izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi osigurati podršku pripadnicima ranjivih skupina s ciljem ranog prepoznavanja i prevencije rizika od zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja te siromaštva i socijalne isključenosti.
- (2) Uspostaviti zakonske pretpostavke za angažiranje romskih pomagača.
- (3) Pružiti dodatnu potporu odgojno-obrazovnim ustanovama s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine u vidu pomoći u učenju/mentoriranje, edukacije učitelja/nastavnika i stručnih suradnika.
- (4) Osigurati pravovremenu dostupnost učenja hrvatskoga jezika učenicima koji imaju pravo na školovanje u RH koji ne znaju ili nedostatno znaju hrvatski jezik i latinično pismo.
- (5) Pružanje dodatne potpore učenicima osnovnih i srednjih škola raseljenima iz Ukrajine usmjerene ka obrazovnoj i socijalnoj integraciji (osiguravanje školskog pribora, opreme te

drugih obrazovnih materijala, produženog boravka, smještaja u učenički dom, izvanučioničke nastave i dr.)

- (6) Poticati uključivanje djece romske nacionalne manjine, migranata, djece raseljene iz Ukrajine i djece s teškoćama u razvoju na participaciju u predstavničkim tijelima učenika, izvannastavnim aktivnostima te ostalim sadržajima u školskom okruženju.
- (7) Poticati opremanje škola za inovativne metodičke i didaktičke alate za poboljšanje učenja učenika s teškoćama i inojezičnih učenika
- (8) Provoditi stručna usavršavanja na temu inkluzivnog obrazovanja s ciljem podizanja kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika u radu s djecom s teškoćama u razvoju.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj odgojno-obrazovnih ustanova kojima je pružena dodatna potpora (vezana uz podršku u radu s ciljnim skupinama u riziku od siromaštva/ranjivim skupinama)

Broj učenika raseljenih iz Ukrajine kojima je pružena dodatna potpora (produženi boravak, izvanučionička nastava, smještaj u učenički dom i dr.)

Broj pruženih potpora za sufinanciranje nastavnih materijala i opreme za učenike osnovnih i srednjih škola raseljenih iz Ukrajine

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

AZOO, ASOO; Udruga gradova, Hrvatska zajednica općina, Hrvatska zajednica županija

Izvor financiranja:

A767015, DP

A579072, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

1.619.468,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 643.156,00 €

2024.: 463.156,00 €

2025.: 513.156,00 €

2.2.3. Promocija pozitivnih i uspješnih obrazovnih priča učenika s teškoćama, učenika koji žive u siromaštvu i učenika romske nacionalne manjine

AKTIVNOSTI:

- (1) Nastavak provedbe nacionalne kampanje „Pokreni kotač znanja“ i promocije pozitivnih i uspješnih obrazovnih priča učenika pripadnika romske nacionalne manjine putem natječaja za najbolje romske učenike, izrada video materijala o uspješnim učenicima te nastavak diseminacije dokumentarnog filma „Svoje“

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj medijskih objava
Broj održanih promocija

NOSITELJ(I):

ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

A513061 JUPI O, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

137.396,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 4.304,00 €

2024.: 65.374,00 €

2025.: 67.718,00 €

2.2.4. Osiguranje većeg broja izvanškolskih aktivnosti s većim obuhvatom školske djece i mladih u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti romske nacionalne manjine te programa koji ispunjavaju slobodno vrijeme te prate suvremene metode učenja i potrebe djece i mladih romske nacionalne manjine

AKTIVNOSTI:

- (1) Financijska podrška obrazovnim ustanovama/JLP(R)S/NGO ima za provedbu kreativnih sportskih i edukativnih aktivnosti, uključujući i aktivnosti jačanja osobnih vještina poput učenja stranog jezika; informatičke, financijske i građanske pismenosti; zimskih i ljetnih integriranih kampova za djecu i sl. u zajednicama s većim brojem romskog stanovništva

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj podržanih projekata obrazovnih ustanova, JLP(RS), NGOa usmjerene djeci pripadnicima romske nacionalne manjine

Broj djece pripadnika romske nacionalne manjine korisnika

NOSITELJ(I):

ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

A681060 JUPI I, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

910.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 560.000,00 €

2025.: 350.000,00 €

2.2.5. Poboljšanje i dostupnost besplatnih programa usmjerenih socijalnom uključivanju djece i obitelji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti uz osiguranje većeg broja izvannastavnih aktivnosti s većim obuhvatom školske djece i mladih u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te programa koji ispunjavaju slobodno vrijeme djece i mladih, prate suvremene metode učenja i potrebe djece i mladih

(npr. programi podrške u učenju, sportske aktivnosti, strani jezici, informatika i robotika, sport, umjetnost i drugi)

Svrha mjere 2.2.5. i opis doprinosa provedbi cilja:

Kroz dostupnost programa socijalnog uključivanja djeci i obiteljima u riziku od siromaštva (npr. kulturni, umjetnički, sportski, obrazovni programi i izleti), doprinijet će se razvijanju i usmjeravanju interesa djece na ova područja, jačanju osobnih kompetencija i socijalnih vještina, a u cilju prevencije socijalnog isključivanja. Djeci i mladima koji izlaze iz skrbi pružat će se programi kako bi ih se osnažilo i preveniralo socijalno isključivanje.

AKTIVNOSTI:

- (1) Pružanje programa izvannastavnih aktivnosti s ciljem socijalnog uključivanja za djecu i obitelji u riziku od siromaštva;
- (2) Provođenje kulturnih i umjetničkih aktivnosti za djecu i mlade u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti
- (3) Provođenje sportskih aktivnosti za djecu i mlade u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti
- (4) Osiguravanje prostornih i ljudskih kapaciteta za sudjelovanje djece s teškoćama u razvoju u izvanškolskim aktivnostima
- (5) Financijska podrška obrazovnim ustanovama u svrhu osiguravanja slobodnih i socijalizacijskih aktivnosti za djecu raseljenu iz Ukrajine, kao i izvanučioničke nastave za učenike raseljene iz Ukrajine

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj djece i mladih u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti uključenih u programe socijalnog uključivanja (prema dobi i spolu)

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

MZO, MINTS, MKM

Izvor financiranja:

DP A734189 Udruga u socijalnoj skrbi račun (3811)

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

531.555,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 177.185,00 €

2024.: 177.185,00 €

2025.: 177.185,00 €

Opći cilj 3.:

Osiguran pristup kvalitetnoj prehrani djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Posebni cilj 3.1.

Razvijen cjeloviti sustav promicanja i poticanja dojenja na nacionalnoj razini

MJERE:

3.1.1. Razviti nacionalne ciljeve za dojenje kroz Nacionalni program zaštite i promicanja dojenja 2023.-2026., na temelju Globalnih ciljeva prehrane Svjetske zdravstvene organizacije za 2025. godinu

AKTIVNOSTI:

- (1) Oformiti koordinacijske timove za provedbu programa „Rodilište – prijatelj djece“ prema revidiranoj inicijativi iz 2018. godine u svakom javnom rodilištu, kao nositelje aktivnosti i provedbe programa u ustanovi

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Oformljeni koordinacijski timovi za provedbu programa „Rodilište – prijatelj djece“ prema revidiranoj inicijativi iz 2018. godine

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

3.1.2. Razviti sustav praćenja i evaluacije provedbe svih specifičnih ciljeva Nacionalnog programa (u pripremi) zaštite i promicanja dojenja od 2023. do 2026.

AKTIVNOSTI:

- (1) Praćenje podataka o broju ponovno ocijenjenih rodilišta za stjecanje naziva „Rodilište –

prijatelj djece“

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj ponovno ocijenjenih rodilišta za stjecanje naziva „Rodilište – prijatelj djece“

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

3.1.3. Uvesti praćenje postotka isključivo dojene djece u dobi od 0-5 mjeseci, sukladno definiciji Svjetske zdravstvene organizacije

AKTIVNOSTI:

- (1) Podatak o prehrani dojenčadi i male djece usklađen s definicijom prehrane SZO-a koju bi trebalo uključiti u komunikacijsku poruku „Izvještaj poslije svakog pregleda“ koja se iz djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece i djelatnosti obiteljske (opće) medicine

šalje u CEZIH

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Podatak o prehrani dojenčadi i male djece usklađen s definicijom prehrane SZO-a uključen u komunikacijsku poruku koja se iz djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece i djelatnosti obiteljske (opće) medicine šalje u CEZIH

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

3.1.4. Prilagoditi nacionalno zakonodavstvo kako bi se osigurala dosljedna primjena Međunarodnog pravilnika za reklamiranje nadomjestaka za majčino mlijeko

AKTIVNOSTI:

- (1) Imenovano Povjerenstvo za izradu pravnih akata kojima bi se Kod SZO učinio u cijelosti dijelom nacionalne legislative sukladno rezoluciji WHA 45.34 Svjetske zdravstvene skupštine

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Imenovano Povjerenstvo koje će raditi na unaprjeđenju zakonodavnog okvira kako bi se osigurala dosljedna primjena Međunarodnog pravilnika za reklamiranje nadomjestaka za majčino mlijeko

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

3.1.5. Re-evaluirati i ojačati mrežu Rodilišta prijatelja djece i unaprijediti održivost programa promocije dojenja u zdravstvenom sustavu (rodilišta i odjeli intenzivne neonatalne skrbi) razvojem obvezujućih mjera, a kako bi se osigurala dosljedna provedba ove inicijative u RH

AKTIVNOSTI:

- (1) Praćenje podataka o broju ponovno ocijenjenih „JINL/JINJL —prijatelj djece (neo-BFHI)“

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj ocijenjenih JINL/JINJL za stjecanje naziva „JINL/JINJL —prijatelj djece (neo-BFHI)“

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

3.1.6. Uspostaviti nacionalni referentni centar za planiranje, provedbu i koordinaciju edukacije zdravstvenih djelatnika i roditelja tijekom trudnoće i dojenja, ali i prije planirane trudnoće, a vezano uz prehranu (dojenje i prehranu darovanim humanim mlijekom) najmlađe djece

AKTIVNOSTI:

(1) Stvaranje uvjeta za dodjelu naziva referentnog centra za medicinu dojenja KBC-u Zagreb

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Ostvarena većina uvjeta za dodjelu naziva referentnog centra za medicinu dojenja KBC-u Zagreb

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

HZZO

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

3.1.7. Provesti javnu kampanju i izraditi edukativne materijale o važnosti i dobrobiti dojenja i darovanog humanog mlijeka uključujući materijale na ukrajinskom jeziku

AKTIVNOSTI:

(1) Koordinacija i praćenje rada grupa za potporu dojenju na području RH

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Praćenje rada grupa za potporu dojenju na području RH

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

Hrvatska udruga grupa za potporu dojenju

Izvor financiranja:

Hrvatska udruga grupa za potporu dojenju, vlastita sredstva

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Nisu sredstva državnih tijela

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

Posebni cilj 3.2.

Osigurana nutritivno uravnotežena školska prehrana za skupinu osnovnoškolske djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE:

3.2.1. Unutar školskog sustava razviti preventivne programe i raditi na podizanju razine osviještenosti kod djece, učitelja i roditelja o važnosti zdrave i nutritivno uravnotežene prehrane

AKTIVNOSTI:

- (1) Izraditi komunikacijski plan za održavanje preventivnih programa zdrave prehrane u okviru sustava odgoja i obrazovanja
- (2) Održati predavanja ciljnim skupinama unutar škola
- (3) Izraditi edukativne materijale o važnosti zdrave prehrane

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Obilježavanje Tjedna školskog doručka s ciljem podizanja svijesti o važnosti školske prehrane i razvijanja navika pravilne prehrane; do 2030. godine održano 8 nacionalnih kampanja Tjedana školskog doručka s različitim temama

Izrada, dorada i distribucija edukativnih materijala „Živjeti zdravo“ uz popratnu edukaciju odgojno-obrazovnih djelatnika

NOSITELJ(I):

HZJZ

SUNOSITELJ(I):

AZOO

Izvor financiranja:

A884001, HZJZ (DP, Nacionalni program Živjeti zdravo)

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

721.014,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 227.835,00 €

2024.: 240.188,00 €

2025.: 252.991,00 €

3.2.2. Unaprijediti kvalitetu prehrane u odgojno-obrazovnim ustanovama implementacijom Nacionalnih smjernica za prehranu učenika u svim osnovnim školama

AKTIVNOSTI:

- (1) Imenovana Radna skupina za revidiranje Normativa prehrane učenika u osnovnim školama
- (2) Analiza stanja provedbe Normativa prehrane učenika u osnovnim školama
- (3) Revidirane Nacionalne smjernice za prehranu učenika u osnovnim školama
- (4) Edukacije školskih kuhara i školskih timova za prehranu
- (5) Izrađena elektronska baza školskih obroka za lakšu izradu jelovnika usklađenih s Normativima i Smjericama
- (6) Doradena i revidirana Preporuka za škole o preporučljivim prehrambenim proizvodima u prodajnim automatima (proizvodi s jamstvenim žigom Živjeti zdravo kao zdraviji izbor)
- (7) Uspostava efektivnog sustava praćenja provedbe Normativa prehrane učenika u osnovnim školama

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Imenovana Radna skupina za revidiranje Normativa prehrane učenika u osnovnim školama
Revidirane Nacionalne smjernice za prehranu učenika u osnovnim školama sukladno revidiranim Normativima

Edukacija školskih kuhara i školskih timova za prehranu

Izrađena elektronska baza školskih obroka za lakšu izradu jelovnika usklađenih s Normativima i Smjericama

Doradaena i revidirana Preporuka za škole o preporučljivim prehrambenim proizvodima u prodajnim automatima (proizvodi s jamstvenim žigom Živjeti zdravo kao zdraviji izbor)

NOSITELJ(I):

HZJZ

SUNOSITELJ(I):

MZ, AZOO, MZO

Izvor financiranja:

A884001, DP, HZJZ, Nacionalni program Živjeti zdravo

A618207, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

600.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 200.000,00 €

2024.: 200.000,00 €

2025.: 200.000,00 €

Posebni cilj 3.3.

Osiguran pristup redovitoj i nutritivno uravnoteženoj prehrani za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE:

3.3.1. Osiguranje prehrane (uključujući dane vikenda i školske praznika) za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, uključujući djecu raseljenu iz Ukrajine, putem paketa koje osiguravaju humanitarne organizacije

AKTIVNOSTI:

- (1) Priprema i objava poziva u okviru kojih se osigurava prehrana za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti
- (2) Ugovaranje projekata
- (3) Praćenje provedbe projekata

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj djece u obitelji koje su primile pomoć u hrani (praćenje broja djece kao pokazatelja rezultata od 2024. godine)

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

MZO

Izvor financiranja:

T877004, ESF+ PULJP 2021. – 2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

11.774.968,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 5.441.635,00 €

2025.: 6.333.333,00 €

3.3.2. Osiguranje obroka za svu djecu u svim osnovnim školama, uključujući djecu raseljenu iz Ukrajine**AKTIVNOSTI:**

- (1) Donošenje Odluke Vlade Republike Hrvatske
- (2) Izmjena Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
- (3) Provedba i praćenje provedbe financirane prehrane u svim osnovnim školama

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izmijenjen Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

NOSITELJ(I):

MZO

SUNOSITELJ(I):

/

Izvor financiranja:

A768072, DP, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

214.659.235,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 70.190.458,00 €

2024.: 72.234.389,00 €

2025.: 72.234.388,00 €

3.3.3. Podizanje razine osviještenosti kod budućih roditelja i posebno trudnica (u okviru programa podrške roditeljstvu i/li trudničkih tečajeva) o važnosti zdrave i nutritivno uravnotežene prehrane za zdravlje majke i djeteta

AKTIVNOSTI:

- (1) Izraditi plan pristupa budućim roditeljima radi upućivanja poziva za kreirane programe
- (2) Održati predavanja budućim roditeljima
- (3) Izraditi edukativne materijale za roditelje o važnosti zdrave i nutritivno uravnotežene prehrane koji će se distribuirati prilikom posjete patronažne službe obiteljima

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Obilježavanje Nacionalnog tjedna dojenja uz izradu ciljanih edukativnih materijala te uz educiranje stručnjaka i zdravstvenih djelatnika o promicanju dojenja

NOSITELJ(I):

HZJZ

SUNOSITELJ(I):

MZ

Izvor financiranja:

A884001 HZJZ (Državni proračun - Nacionalni program Živjeti zdravo)

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

600.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 200.000,00 €

2024.: 200.000,00 €

2025.: 200.000,00 €

Opći cilj 4.:

**Osiguran pristup zdravstvenim uslugama
djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti**

Posebni cilj 4.1.

**Osigurana dostupnost zdravstvenih usluga
djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti**

MJERE:

4.1.1. Uspostava integriranog sustava rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju ili

u riziku za razvojna odstupanja (0-5 godine) i njihove obitelji, uslijed bioloških rizika te okolišnih i socijalnih rizika, zdravstvenog, socijalnog i obrazovnog sustava te razvoj usluge „Tim za rani razvoj u zajednici“ s ciljem lociranja, ranog otkrivanja i podrške djeci s razvojnim rizikom/odstupanjem/teškoćama u izoliranim (romske zajednice) i ruralnim zajednicama

- (I) Uspostava nacionalnog sustava praćenja i ranog probira (engl. screening) djece na razvojna odstupanja (0-5 godine), uslijed bioloških rizika te okolišnih i socijalnih rizika uz primjenu standardiziranog razvojnog testa za pet razvojnih područja: komunikacija, fina motorika, gruba motorika, rješavanje problema te osobno-društveni razvoj.

AKTIVNOSTI:

- (1) Adaptacija ili razvoj standardiziranog razvojnog testa, razvoj protokola i smjernica za provedbu nacionalnog sustava praćenja, ranog probira djece na razvojna odstupanja (0-5 godine) i upućivanja u okviru zdravstvenog sustava, kao i definiranje suradnje, uloge i koordinacije s obrazovnim i socijalnim sustavom u navedenom procesu
- (2) Definiranje i provedba edukacija zdravstvenih djelatnika za provedbu nacionalnog sustava praćenja i ranog probira djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)
- (3) Unaprjeđenje legislativnog i institucionalnog okvira, te financijskih sredstava za uspostavu nacionalnog sustava za rano praćenje i probir djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)
- (4) Uspostava informacijskog sustava za rano praćenje i probir djece na razvojna odstupanja (0-5 godine), te razmjena podataka s obrazovnim i socijalnim sustavom sa ciljem planiranja pravovremenih i primjernih oblika podrške za djecu i njihove obitelji - Navedena aktivnost veže se uz mjeru 6.1.1. Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku i njihovih obitelji sukladno njihovom potrebama - Aktivnost 6. Razvoj integriranog informacijskog sustava za razmjenu podataka

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Usvojen protokol i smjernice za provedbu nacionalnog sustava praćenja i ranog probira djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)

Provedena edukacija zdravstvenih djelatnika za provedbu nacionalnog sustava praćenja i ranog probira djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)

Unaprjeđen legislativni i institucionalni okvir za uspostavu nacionalnog sustava za rano praćenje i probir djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

MRMSOSP, MZO, JLP(R)S

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

(II) Uspostava integriranih programa rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju ili u riziku za razvojna odstupanja (0-5 godine) i njihove obitelji, uslijed bioloških rizika te okolišnih i socijalnih rizika u okviru zdravstvenog, obrazovnog i socijalnog sustava te osiguravanje regionalne dostupnosti usluga u kući i lokalnoj zajednici

AKTIVNOSTI:

- (1) Unaprjeđenje protokola, smjernica i standarda za provedbu integriranih programa rane intervencije u kući i zajednici, te jedinstvenog plana podrške djetetu i obitelji, u okviru zdravstvenog, obrazovnog i socijalnog sustava
- (2) Definiranje i provedba edukacija zdravstvenih, obrazovnih i socijalnih djelatnika za provedbu programa rane intervencije
- (3) Unaprjeđenje legislativnog i institucionalnog okvira, te financijskih sredstava za programe rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju ili u riziku za razvojna odstupanja (0-5 godine) i njihove obitelji u kući i zajednici
- (4) Uspostavljanje informacijskog sustava za razmjenu podataka između zdravstvenog, socijalnog i obrazovnog sustava sa ciljem pružanja pravovremene, integrirane i primjerene podrške djeci s teškoćama u razvoju ili u riziku za razvojna odstupanja (0-5 godine) i njihove obitelji u kući i zajednici - Navedena aktivnost veže se uz mjeru

6.1.1. Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku i njihovih obitelji sukladno njihovom potrebama - Aktivnost 6. Razvoj integriranog informacijskog sustava za razmjenu podataka

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Usvojen protokol i smjernice za provedbu nacionalnog sustava praćenja i ranog probira djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)

Provedena edukacija zdravstvenih djelatnika za provedbu nacionalnog sustava praćenja i ranog probira djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)

Unaprjeđen legislativni i institucionalni okvir za uspostavu nacionalnog sustava za rano praćenje i probir djece na razvojna odstupanja (0-5 godine)

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

MRMSOSP, MZO, JLP(R)S

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

4.1.2. Unaprjeđenje sustava primarne zdravstvene zaštite za pružanje kvalitetnih i integriranih zdravstvenih usluga zdravstvene zaštite u kući i lokalnoj zajednici, s naglaskom na djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, te koja žive u udaljenim (otoci), ruralnim i slabo razvijenim područjima

AKTIVNOSTI:

- (1) Uspostava regionalne dostupnosti primarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u lokalnoj zajednici, kroz osnaživanje mreže pedijatarata i liječnika primarne zdravstvene zaštite, mreže timova školske medicine, specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (dječja psihijatrija, fizikalna medicina i rehabilitacija i dr.) te stručnjaka nemedicinske struke (logoped, psiholog, rehabilitator i dr.), sukladno potrebama lokalne zajednice. Ulaganje u infrastrukturu i povećanje broja kadrova i specijalističkog usavršavanja sa ciljem pružanja kvalitetne, efikasne i specijalizirane usluge zdravstvene zaštite za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, a posebno djecu koja žive u udaljenim (otoci), ruralnim i slabo razvijenim područjima uzimajući u obzir potrebu prilagodbe postojeće i nove infrastrukture djeci s teškoćama u razvoju.
- (2) Edukacija djelatnika primarne zdravstvene zaštite, s naglaskom na rano otkrivanje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti kroz pružanje primjerene i kvalitetne zdravstvene zaštite za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, te posebno djecu koja žive u udaljenim (otoci), ruralnim i slabo razvijenim područjima
- (3) Razviti nove modele pružanja primarne i preventivne zdravstvene zaštite kroz mobilne multidisciplinarnе timove, s naglaskom na rano otkrivanje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i pružanje primjerene podrške djeci, s posebnim naglaskom na djecu koja žive u udaljenim (otoci), ruralnim i slabo razvijenim područjima
- (4) Poboľšati sustav informiranja o dostupnosti zdravstvenog sustava, primarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, djeci i obiteljima raseljenim iz Ukrajine.
- (5) Edukacija zdravstvenih djelatnika o učinku stresa i traume na rani razvoj djece raseljenih iz Ukrajine.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Oснаžena mreža pedijatarata i liječnika primarne zdravstvene zaštite

Provedena edukacija djelatnika primarne zdravstvene zaštite, s naglaskom na rano otkrivanje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i pružanje primjerene podrške djeci kroz pružanje kvalitetne zdravstvene zaštite, posebno za djecu koja žive u udaljenim (otoci), ruralnim i slabo razvijenim područjima

NOSITELJ(I):

MZ

SUNOSITELJ(I):

HZJZ, HZZO, MRMSOSP

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

4.1.3. Provoditi kontinuirane edukacije o reproduktivnom zdravlju, posebno za djecu i roditelje romske nacionalne manjine, a radi prevencije maloljetničkih trudnoća i dječjih brakova (pratiti trend kretanja broja maloljetničkih trudnoća)

AKTIVNOSTI:

- (1) Provedba regionalnih i lokalnih edukativnih aktivnosti na temu reproduktivnog zdravlja žena i djevojaka u romskim zajednicama/lokalitetima
- (2) Razvoj javnozdravstvenih programa u području promicanja odgovornog spolnog ponašanja i zaštite spolnog i reproduktivnog zdravlja, sa ciljem povećanja svjesnosti, edukacije i informiranja djece i roditelja romske nacionalne manjine

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj regionalnih i lokalnih edukativnih aktivnosti

Broj pripadnika romske nacionalne manjine, razvrstano po dobi i spolu

NOSITELJ(I):

ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

MZO, MZ, HZJZ

Izvor financiranja:

A513060 JUPI ZDRAV, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

100.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 50.000,00 €

2025.: 50,000.0 €

4.1.4. Unaprijediti praćenje zdravstvenog stanja i navika kao i odrednica zdravlja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti romske nacionalne manjine u svrhu unaprjeđenja zdravstvenih ishoda i smanjenja nejednakosti: pokazatelje koje prikupljaju HZJZ, HBSC, ESPAD, CroCOSI pratiti i obraditi u nacionalnom kontekstu prema sociodemografskim i socioekonomskim obilježjima te redovito ažurirati nalaze

AKTIVNOSTI:

(1) Izrada zdravstvene slike djece pripadnika romske nacionalne manjine

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađeno istraživačko izvješće, tiskana publikacija nalaza

NOSITELJ(I):

ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

MZ, HZJZ

Izvor financiranja:

A513060 JUPI ZDRAV, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

80.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 40,000.00 €

2025.: 40,000.00 €

4.1.5. Provesti sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih prepreka te kvalitete pružanih usluga) s kojima se suočavaju djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti pri pristupu zdravstvenim uslugama, a kako bi se doprinijelo boljem dizajniranju programa i intervencija uzimajući u obzir potrebu prilagodbe postojeće i nove infrastrukture djeci s teškoćama u razvoju

Navedena mjera veže se uz mjeru 6.1.1. – Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih) u pristupu zdravstvenim uslugama i sveobuhvatnu analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji sukladno njihovim potrebama, Aktivnost (2) Provesti sveobuhvatnu analizu prepreka i skrivenih troškova sudjelovanja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u pristupu zdravstvenim uslugama i obrazovanju

AKTIVNOSTI:

(1) Razraditi metodologiju prikupljanja podataka potrebnih za izradu analize

- (2) Izbor neovisnog tijela za izradu analize
- (3) Na osnovu zaključaka iz analize i istraživanja razviti preporuke za osiguranje lakšeg pristupa djece svim zdravstvenim uslugama

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađena sveobuhvatna analiza

NOSITELJ(I):

Istraživački instituti i fakulteti

SUNOSITELJ(I):

MZ, HZJZ, UNICEF, OCD

Izvor financiranja:

Nisu sredstva državnih tijela - sredstva istraživačkih instituta

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

Posebni cilj 4.2.

**Osigurana podrška zaštiti mentalnog zdravlja
djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti**

MJERE:

4.2.1. Donijeti Akcijski plan za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih u okviru kojeg će posebna pažnja biti usmjerena na djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i

prevenciju nasilja među djecom i mladima

AKTIVNOSTI:

- (1) Usvojiti Akcijski plan za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih u okviru kojeg će posebna pažnja biti usmjerena na djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
- (2) Provedena edukacija zdravstvenih djelatnika i stručnih suradnika u zdravstvenom sustavu o integriranom pristupu zdravstvenim uslugama za djecu, specifičnostima djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, uključujući djecu raseljenu iz Ukrajine te mentalnom zdravlju djece i mladih u sklopu Akcijskog plana za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih, a radi ranog prepoznavanja poteškoća i pružanja vremenski adekvatne i djelotvorne podrške
- (3) Provedba regionalnih edukativnih aktivnosti na temu suzbijanja diskriminacije u pristupu zdravstvenim uslugama usmjerene zdravstvenim djelatnicima
- (4) Razviti ciljne programe prevencije i zaštite mentalnog zdravlja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te izraditi smjernice za rad
- (5) Pojačati monitoring – probir kod pregleda za upis u osnovnu i srednju školu i kod svih sistematskih pregleda djece
- (6) Provoditi edukacije liječnika školske i adolescentne medicine i specijalista medicine rada i sporta, koji su uključeni u provedbu profesionalne orijentacije i zdravstvene preglede kod upisa u (strukovne) srednje škole, a u koju će se obavezno uključiti educirani psihoterapeuti; provest će se psihoedukacija i edukacija o prepoznavanju rizika

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Usvojen Akcijski plan i provedena edukacija zdravstvenih djelatnika i stručnih suradnika u zdravstvenom sustavu o integriranom pristupu zdravstvenim uslugama za djecu, specifičnostima djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti te mentalnom zdravlju djece i mladih

Broj provedenih regionalnih edukativnih aktivnosti (na temu suzbijanja diskriminacije u pristupu zdravstvenim ustanovama)

Razvijeni ciljani programi prevencije i zaštite mentalnog zdravlja djece u odnosu na programe prevencije iz područja ovisnosti djece i mladih iz djelokruga Službe za suzbijanje zlouporaba droga
Broj sistematskih pregleda djece

Broj provedenih edukacija liječnika školske i adolescentne medicine i specijalista medicine rada i sporta

NOSITELJ(I):

MZ, ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

MRMSOSP, MZO, HZJZ, MZO, Županijski zavod za javno zdravstvo, Profesionalna udruženja pomagačkih profesija, OCD, Strukovne udruge – Hrvatsko društvo za školsku medicinu, Hrvatsko društvo za medicinu rada

Izvor financiranja:

A618207, DP

A513060 JUPI ZDRAV, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

85.148,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 42.574,00 €

2025.: 42.574,00 €

4.2.2. Uspostava postelja za dječju i adolescentnu psihijatriju u mreži javne zdravstvene službe i povećanje kapaciteta ambulantnog liječenja i dostupnosti usluga stručnjaka mentalnog zdravlja sa ciljem povećanja kvalitete u liječenju djece s problemima mentalnog zdravlja

AKTIVNOSTI:

- (1) Donošenje Mreže javne zdravstvene službe s iskazanim brojem postelja u bolničkim zdravstvenim ustanovama u djelatnosti dječje i adolescentne psihijatrije.
- (2) Povećanje kapaciteta ambulantnog liječenja i dostupnosti usluga stručnjaka mentalnog zdravlja na razini lokalne zajednice i razraditi aktivnosti (npr. Poboljšati dostupnost dječje psihijatrijske službe pri svim županijskim bolničkim centrima)
- (3) Osnažiti službe za mentalno zdravlje zavoda za javno zdravstvo provođenjem mjera zdravstvene zaštite u cilju zaštite mentalnog zdravlja – kadrovsko osnaživanje proširenjem timova
- (4) Osnovati službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i formiranje mreže službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti te provedbu edukacija
- (5) Kroz savjetovališta za djecu i roditelje za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje pri zavodima za javno zdravstvo, provoditi edukacije za roditelje i stručnjake u odgoju i obrazovanju te omogućiti djeci dolazak u savjetovališta i službe za zaštitu mentalnog

- zdravlja bez pratnje roditelja; povećati broj anonimnih psiho savjetovališta za djecu
- (6) Organizirati mreže psiholoških savjetovališta pri domovima zdravlja – dispanzeri za mentalno zdravlje u okviru domova zdravlja u svom sastavu imati će i centre za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih
 - (7) Uspostaviti mobilne timove za mentalno zdravlje – psihološka potpora obitelji u kući
 - (8) Postojeće brojeve telefonskih linija za krizna stanja i prevenciju suicida 01 2376 335 preimenovati u troznamenkasti broj radi prepoznatljivosti i pamtljivosti i osnažiti timove koji dežuraju 24 sata na Klinici za psihijatriju i psihološku medicinu – KBC Zagreb kao i regionalne timove za psihotraumu – KBC Split, KBC Osijek i KBC Rijeka.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Iskazan broj postelja u bolničkim zdravstvenim ustanovama u djelatnosti dječje i adolescentne psihijatrije

Smanjene liste čekanja za pregled psihijatra/psihologa

Broj proširenih timova

Osnovane službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti pri HZJZ-u

Broj provedenih edukacija za roditelje i stručnjake u odgoju i obrazovanju

Osnovana mreža psiholoških savjetovališta pri domovima zdravlja

Broj mobilnih timova za mentalno zdravlje

Uspostavljen troznamenkasti telefonski broj te osigurano 24 satno dežurstvo

NOSITELJ(I):

MZ, HZZO

SUNOSITELJ(I):

JLP(R)S, HZJZ, Županijski zavodi za javno zdravstvo, Domovi zdravlja,

Zdravstvene ustanove

Izvor financiranja:

Ministarstvo zdravstva A618207

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

Opći cilj 5.:

Osiguran pristup primjerenom stanovanju djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Posebni cilj 5.1.

Osigurano primjereno stanovanje obiteljima s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

MJERE:

5.1.1. Provesti sveobuhvatnu analizu stanja i potreba u području socijalnog stanovanja za obitelji i djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

AKTIVNOSTI:

- (1) Ojačati suradnju nadležnih tijela u praćenju politike i kvalitetnih usluga
- (2) Provesti sveobuhvatnu analizu stanja i potreba u području socijalnog stanovanja za obitelji i djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti (međuaktivnost od 2024.)
- (3) Razraditi izvore podataka za izradu analize stanja te razmotriti utjecaj rasta cijena stanova, plaća i visine javnih ulaganja (međuaktivnost od 2024.)
- (4) Razraditi udio potrošnje raspoloživog dohotka na stanovanje najmoprimaca s niskim prihodima i utjecaj na kvalitetu života (međuaktivnost od 2024.)
- (5) Razraditi utjecaj nesigurnih životnih uvjeta na eventualno povišenje zdravstvenih i sigurnosnih rizika (međuaktivnost od 2024.)
- (6) Izraditi studiju slučaja s usporedbom modela socijalnog stanovanja u zemljama EU (međuaktivnost od 2024.)
- (7) Ojačati suradnju nadležnih tijela u praćenju politike i kvalitetnih usluga (međuaktivnost od 2024.)

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj urađenih analiza

NOSITELJ(I):

MPUGDI

SUNOSITELJ(I):

JLP(R)S

Izvor financiranja:

DP MPUGDI A761075

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

5.1.2. Razviti mjere temeljene na dokazima usmjerene socijalnom stanovanju za obitelji i djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti kao jedno od područja stambene politike Republike Hrvatske do 2030.

AKTIVNOSTI:

- (1) Omogućiti dosljednost stambenih politika na različitim razinama
- (2) Osigurati programe s kojima se poboljšava standard stanovanja
- (3) Podrška strateškim ulaganjima za dostupnost javnih usluga, prometne povezanosti i pristupa društvenim sadržajima i komunalnoj infrastrukturi

- (4) Iz izrađene analize i zaključaka razviti preporuke za razvoj modela socijalnog stanovanja (međuaktivnost od 2024.)
- (5) Integrirati mjere u stambenu politiku Republike Hrvatske

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj razvojnih programa

NOSITELJ(I):

MPUGDI

SUNOSITELJ(I):

MRMSOSP

Izvor financiranja:

DP MPUGDI A761075

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

5.1.3. Osigurati dostupnost ciljanih programa za ublažavanje energetske siromaštva obiteljima s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

AKTIVNOSTI:

- (1) Provjeriti i analizirati valjanost i primjenjivost kriterija kojima će se neko kućanstvo svrstati u kategoriju energetske siromaštva, a koji će biti lako dokazivi kako bi kućanstvo moglo biti prihvatljivo za dobivanje odgovarajuće pomoći iz ciljanog

programa za suzbijanje energetske siromaštva

- (2) Razrada/analiza podataka o kućanstvima po regijama / ili županijama kojima nije dostupna energija nužna za osiguranje zdravstveno i društveno prihvatljivih uvjeta stanovanja
- (3) Razrada/analiza mjera za osiguranje dostupnosti energija te uklanjanje nedostataka u sustavu radi fizičke nedostupnosti mreža i priključaka
- (4) Razrada/analiza razloga energetske siromaštva sagledanih iz aspekta prihodovnog siromaštva i loših uvjeta stanovanja te uspostavi sustava njegova praćenja (Zakon o energetske učinkovitosti)

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj zgrada

NOSITELJ(I):

MPUGDI

SUNOSITELJ(I):

-

Izvor financiranja:

NPOO, A761078 (581)

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

18.560.291,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 9.269.693,00 €

2024.: 5.308.913,00 €

2025.: 3.981.685,00 €

5.1.4. Stvaranje poticajnog okruženja za poboljšanje životnih uvjeta mladih i obitelji (mjera iz

Akcijskog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2021.-2024.)

AKTIVNOSTI:

(1) Osigurano stanovanje u primjerenim uvjetima

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj kućanstava i stambenih jedinica

NOSITELJ(I):

MPUGDI

SUNOSITELJ(I):

-

Izvor financiranja:

K761064/3234, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

6.433.511,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 1.955.441,00 €

2024.: 2.219.126,00 €

2025.: 2.258.944,00 €

5.1.5. Poboljšanje uvjeta življenja i stambenog zbrinjavanja pripadnika romske nacionalne manjine

AKTIVNOSTI:

(1) Provedba programa Poboljšavanje uvjeta življenja i stambeno zbrinjavanje pripadnika romske nacionalne manjine

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj obrađenih/odobrenih zahtjeva

Broj korisnika romske nacionalne manjine koji su ostvarili pravo, razvrstano po dobi i spolu

Broj isporučenog namještaja i bijele tehnike

NOSITELJ(I):

ULJPPNM, MPUGDI

SUNOSITELJ(I):

Zajednica Roma „Kali Sara“

Izvor financiranja:

MPUGDI A761075, DP

(2023.: 1.327.228, 2024.: 398.168, 2025.: 398.168)

ULJPPNM A681060, JUPI I, ESF+PULJP 2021.-2027.

(2023.: 0, 2024.: 240.000, 2025.: 140.000)

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

2.503.564,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 1.327.228,00 €

2024.: 638.168,00 €

2025.: 538.168,00 €

Posebni cilj 5.2.

MJERE:

5.2.1. Unaprijediti i razvijati skrb izvan vlastite obitelji kao organizirano stanovanje za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i mlade koji izlaze iz sustava socijalne skrbi i sustava pravosuđa s izvršenja odgojne mjere, kroz organizirano stanovanje uz povremenu podršku, s istovremenim naglaskom na povećanje ukupne i regionalne obuhvaćenosti, ali i kadrovsku ekipiranost

AKTIVNOSTI:

- (1) Osiguranje stambenih jedinica za pružanje usluga na području Osijeka, Zagreba, Splita i Rijeke
- (2) Osiguranje usluga socijalnog mentorstva za djecu i mlade uključene u organizirano stanovanje

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj osiguranih stambenih jedinica

Broj korisnika usluge organiziranog stanovanja uz povremenu podršku

Broj odobrenih i provedenih usluga socijalnog mentorstva za djecu i mlade koji izlaze iz skrbi

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

pružatelji socijalnih usluga za djecu, Hrvatska zajednica županija, Udruga gradova i Hrvatska zajednica općina, MPUGDI

Izvor financiranja:

ESF+ PULJP 2021. – 2027.

"T795014

"T795014.004"

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

929.060,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 464.530,00 €

2025.: 464.530,00 €

5.2.2. Osigurati podmirivanje troškova stanovanja za djecu/mlade koja izlaze iz skrbi u trajanju do 1 godine sukladno potrebama

(visina naknade treba biti usklađena sa trenutnim stanjem na tržištu najma stanova kako bi im se omogućio primjeren standard stanovanja)

AKTIVNOSTI:

- (1) Zakonom o socijalnoj skrbi propisati osiguranje podmirivanja troškova stanovanja za djecu/mlade koja izlaze iz skrbi u trajanju do 1 godine
- (2) Izraditi analizu koja će pokazati prosječni iznos potrebne mjesečne naknade za stanovanje za djecu/mlade koja izlaze iz skrbi

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađena analiza o potrebnim mjesečnim naknadama za stanovanje za djecu/mlade koja izlaze iz skrbi

Unaprijeđen zakonski okvir

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

JLP(R)S, MPUGDI

Izvor financiranja:

DP

A854006 Administracija i upravljanje

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

Opći cilj 6.:

Poboljšana dostupnost socijalnih usluga u zajednici usmjerenih djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

Posebni cilj 6.1.

Razvijen sveobuhvatni i integrirani sustav socijalnih usluga (univerzalne, selektivne i indicirane) u zajednici sukladno potrebama djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji

MJERE:

6.1.1. Razviti okvir za vertikalnu i horizontalnu suradnju u pružanju integriranih socijalnih usluga u obitelji i zajednici (univerzalnih, selektivnih i indiciranih), uključujući sveobuhvatnu analizu prepreka (prostornih i financijskih) u pristupu zdravstvenim uslugama i analizu skrivenih troškova sudjelovanja u obrazovanju djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, standarde, instrumente i integrirani protokol za rano otkrivanje, upućivanje, planiranje podrške i praćenje djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovih obitelji sukladno njihovim potrebama

AKTIVNOSTI:

- (1) Izraditi Protokol o međuresornoj suradnji u zaštiti dobrobiti djece s jasnim ulogama i odgovornostima u pružanju koordiniranih, sveobuhvatnih i integriranih usluga
- (2) Izraditi Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima
- (3) Provesti sveobuhvatnu analizu prepreka i skrivenih troškova sudjelovanja djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u pristupu zdravstvenim uslugama i obrazovanju
- (4) Uspostaviti jedinstvenu multisektorsku mrežnu platformu (web aplikaciju) za prikupljanje i razmjenu podataka, te planiranje i pružanje integriranih programa i usluga djeci i obiteljima u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti
- (5) Poboljšati kapacitete (znanja i vještina) stručnjaka koji rade s djecom u sustavu socijalne skrbi, policije, zdravstva, obrazovanja i drugim sustavima za uspostavljanje učinkovite i kvalitetne međusektorske i interdisciplinarne suradnje
- (6) Broj institucija u sustavu socijalne skrbi koji koriste funkcionalnosti uspostavljene mrežne platforme
- (7) Tehnička pomoć svim nacionalnim dionicima u provedbi, praćenju i evaluaciji Nacionalnog akcijskog plana za provedbu preporuka Vijeća EU o uspostavi europskog jamstva za djecu, uključujući tehničku pomoć nacionalnom koordinatoru u svrhu efektivne koordinacije i praćenja provedbe svih mjera i aktivnosti planiranih Nacionalnim akcijskim planom
- (8) Razviti okvir za praćenje (uključujući početne i ciljne vrijednosti) te pružiti tehničku podršku svim tijelima (nositeljima mjera i aktivnosti) u svrhu njegove efektivne primjene.
- (9) Provesti evaluaciju Nacionalnog akcijskog plana dvije godine nakon njegovog donošenja.

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađen Protokol o međuresornoj suradnji

Provedene sveobuhvatna analiza prepreka i troškova pristupu zdravstvenim uslugama i sveobuhvatna analiza skrivenih troškova u sudjelovanja u obrazovanju djece

Uspostavljena jedinstvena multi sektorska mrežna platforma (web aplikacija) i uspostavljena međusektorska suradnja

Broj edukacija međuresornih timova

Broj institucija u sustavu socijalne skrbi koje koriste funkcionalnosti uspostavljene mrežne platforme

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

UNICEF, MZ, MZO, MPU, JLP(R)S

Izvor financiranja:

T877004, DP, ESF+PULJP 2021.-2027

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

4.000.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 2.000.000,00 €

2025.: 2.000.000,00 €

6.1.2. Uspostava sustava socijalnog planiranja i ulaganja u razvoj socijalnih usluga temeljem procjene potreba i mapiranja usluga za djecu u jedinicama područne (regionalne) samouprave**AKTIVNOSTI:**

- (1) Izrada nacрта Pravilnika o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba za pružanjem socijalnih usluga
- (2) Izrada županijskih socijalnih planova s planom ulaganja u razvoj mreže socijalnih usluga sukladno uslugama koje nedostaju

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađen Pravilnik o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba za pružanjem socijalnih usluga
Izrađen 21 županijski socijalni plan utemeljen na metodologiji za procjenu potreba

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

MPU, JLP(R)S

Izvor financiranja:

T877004, DP, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

1.000.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 1.000.000,00 €

2025.: 0,00 €

6.1.3. Širenje mreže socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na područjima s nedostatnim uslugama temeljem uspostavljenog sustava socijalnog planiranja

- (I) Prioritetno osnivanje centara za pružanje usluga u zajednici u županijama s nedostatnim uslugama: Bjelovarsko-bilogorskoj, Ličko-senjskoj, Međimurskoj, Šibensko-kninskoj, Virovitičko-podravskoj, Osječko-baranjskoj, Brodsko-posavskoj, Sisačko-moslavačkoj
- (II) Razvoj integriranih usluga zaštite djece i podrška obitelji, rane intervencije u djetinjstvu te kvalitetnog inkluzivnog obrazovanja za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na području Sisačko-moslavačke, Brodsko-posavske i Osječko-baranjske županije sa većim udjelom romske populacije u općoj populaciji i niskim pristupom uslugama zaštite djece i podrške obitelji.

AKTIVNOSTI:

- (1) Razvoj centara za pružanje usluga u zajednici (centara za djecu i obitelj) i povećanje broja pružatelja usluga kojima je proširen spektar usluga za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u područjima s nedostatnim uslugama i multidepriviranim zajednicama u svrhu integriranog pružanja usluga
- (2) Osnivanje i razvoj usluga za djecu i obitelj u okviru obiteljskog centra razmjerno po županijama
- (3) Uspostavljanje, rad i evaluacija programa rada resurnih centara za pružanje usluga u zajednici u Međimurskoj županiji – sredstva djelomično osigurana u okviru otvorenog ograničenog poziva ULJPPNM-a/ESF+ projekt Jednakost, uključivanje, participacija i integracija Roma – Pilot projekt pružanje usluga u zajednici – JUPI PILOT

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

U svim županijama usluge za djecu i obitelj u skladu s potrebama (21) - broj obuhvaćenih županija

Broj pružatelja u kojima je proširen spektar usluga za djecu i obitelji

Broj usluga za djecu i obitelj koje pruža Obiteljski centar s područnim jedinicama i broj djece obuhvaćene uslugama

Broj usluga usmjerenih djeci i mladima u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i broj djece obuhvaćene uslugama

Broj uspostavljenih resurnih centara za djecu i obitelji u Međimurskoj županiji

Broj provedenih programa rada resurnih centara za djecu i obitelj u Međimurskoj županiji

Broj evaluacijskih izvješća

NOSITELJ(I):

MRMSOSP, ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

UNICEF, MUP, MZ, JLP(R)S, NGO

Izvor financiranja:

T877004, DP, ESF+PULJP 2021.-2027.

A513058 JUPI PILOT

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

12.425.713,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 1.815.651,00 €

2024.: 5.305.031,00 €

2025.: 5.305.031,00 €

6.1.4. Razvoj lokalnih komunikacijskih strategija za promicanje pozitivnih ponašanja i adresiranje negativnih socijalnih normi i ponašanja u okviru socijalnih usluga u zajednici

AKTIVNOSTI:

(1) Financijska podrška obrazovnim ustanovama/JLP(R)S / NGOima za provedbu aktivnosti kojima se:

- a) pojačava borba protiv izravne i neizravne diskriminacije, uznemiravanja, stereotipizacije, govora mržnje i nasilja, posebice prema Romima kao i protiv poticanja na nešto od toga bilo putem Interneta ili izvan njega uključujući i aktivnosti usmjerene borbi protiv romskog rasizma u školama, na prostoru zajednica s većim brojem romskog stanovništva
- b) promiču multikulturalne vrijednosti uključujući i kampanje za podizanje svijesti na regionalnoj i lokalnoj razini

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj podržanih projekata
Broj izrađenih komunikacijskih strategija

NOSITELJ(I):

ULJPPNM

SUNOSITELJ(I):

NVO, JLP(R)S

Izvor financiranja:

Glava 020, Razdjel 87 ULJPPNM, A681060 JUPI I

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

910.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2023.: 560.000,00 €

2025.: 350.000,00 €

6.1.5. Razvoj i povećanje dostupnosti visoko kvalitetnih i evaluiranih programa podrške roditeljstvu roditeljima/osobama koje skrbe o djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti

AKTIVNOSTI:

- (1) Razvoj i evaluacija novih programa podrške roditeljstvu roditeljima
- (2) Edukacija i licenciranje stručnjaka u sustavu socijalne skrbi i obrazovanja
- (3) Zapošljavanje dodatnih stručnjaka u Obiteljskom centru radi povećanja i širenja programa i usluga za podršku obiteljima u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti
- (4) Osiguravanje organizacijskih preduvjeta za provedbu, podršku i praćenje provedbe programa „Rastimo zajedno“ (Rastimo zajedno – univerzalni program, Rastimo zajedno plus – program podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju, Rastimo zajedno i mi – za roditelje koji odgajaju djecu u nepovoljnim okolnostima, Rastimo zajedno i mi Plus – podrška roditeljima romske nacionalne manjine, Klub očeva) u Obiteljskom centru i uključivanje dodatnih predškolskih ustanova u provedbu programa
- (5) Provedba programa „Rastimo zajedno“ u svim područnim jedinicama obiteljskog centra
- (6) Razvoj programa i usluga podrške roditeljstvu radi prevencije nasilja, osobito nasilja među djecom

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj zaposlenih stručnjaka u Obiteljskom centru i područnim jedinicama

Provedba programa Rastimo zajedno i mi Plus (podrška roditeljstvu Romskim obiteljima)

Provedba programa Rastimo zajedno i mi (podrška roditeljstvu roditeljima koji odgajaju djecu u zahtjevnijim uvjetima)

Provedba programa Klub očeva „Rastimo zajedno“ (podrška uključenom roditeljstvu očeva koji ne žive sa svojom predškolskom djecom uslijed razdvojenosti/razvoda)

Provedba programa Rastimo zajedno Plus (podrška roditeljstvu roditeljima djece s teškoćama)

Broj korisnika programa, razvrstano po spolu i dobi

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

MZO, ULJPPNM (Trošak za provođenje mjere ULJPPNM-a iskazan u okviru općeg cilja 6, mjera 3)

Izvor financiranja:

NPOO 'T797014

DP 'A792006

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

1.506.656,08 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 477.802,11 €

2024.: 990.604,22 €

2025.: 38.249,75 €

6.1.6. Razvoj kompetencijskog okvira za stručnjake u ustanovama socijalne skrbi te uspostava programa uvodnog osposobljavanja, kontinuiranog usavršavanja, specijalizacije i profesionalne podrške za rad s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovim obiteljima, te programa prevencije i zaustavljanja nasilnog ponašanja i drugih neprihvatljivih ponašanja djece i mladih

AKTIVNOSTI:

- (1) Izrada Pravilnika o standardima i postupku licenciranja programa stručnog usavršavanja za stručne radnike i stručne suradnike u sustavu socijalne skrbi kojim se uređuju standardi i postupak licenciranja programa stručnog usavršavanja za stručne radnike i stručne suradnike u sustavu socijalne skrbi
- (2) Standardizacija programa stručnog usavršavanja
- (3) Licenciranje stručnjaka

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Stupanje na snagu Pravilnika o standardima i postupku licenciranja programa stručnog usavršavanja za stručne radnike i stručne suradnike u sustavu socijalne skrbi kojim se uređuju standardi i postupak licenciranja programa stručnog usavršavanja za stručne radnike i stručne suradnike u sustavu socijalne skrbi

Broj licenciranih programa stručnog usavršavanja temeljem stručne ocjene Povjerenstva za stručnu ocjenu programa upisanih u Registar licenciranih programa

Broj realiziranih programa stručnog usavršavanja za stručne radnike i stručne suradnike u sustavu socijalne skrbi s ciljem jačanja kompetencija za rad s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovim obiteljima

Broj stručnih radnika i stručnih suradnika u sustavu socijalne skrbi-polaznika licenciranih programa stručnog usavršavanja za jačanje kompetencija za rad s djecom u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i njihovim obiteljima, upisanih u Registar realiziranih programa stručnog usavršavanja

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

JLP(R)S

Izvor financiranja:

'A854006, DP

'A792006, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

23.158,17 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 9.954,21 €

2025.: 13.203,96 €

6.1.7. Poboljšanje kapaciteta (znanja i vještina) stručnjaka u sustavu socijalne skrbi kako bi se osigurala kvalitetna i pravodobna rana identifikacija, procjena, učinkovito vođenje slučajeva, djelotvorna obiteljska intervencija i pružanje usluga koje su prilagođene multikulturalnom okruženju, uključujući superviziju

AKTIVNOSTI:

- (1) Standardizacija edukacijskih materijala i treninga za stručne radnike u ustanovama socijalne skrbi
- (2) Edukacija voditelja mjera obiteljsko – pravne zaštite
- (3) Organizacija i provedba edukacija za stručne radnike i odgovorne/rukovodeće stručne radnike u ustanovama socijalne skrbi
- (4) Organizacija i provedba edukacija i konzultativnih supervizija za stručne radnike u ustanovama socijalne skrbi u svrhu pružanja visokokvalitetnih i efektivnih usluga i intervencija djeci i obiteljima raseljenim iz Ukrajine
- (5) Edukacija prevoditelja za ukrajinski jezik za prevođenje u savjetodavnom procesu i osiguravanje prevoditelja za ukrajinski jezik stručnjacima u sustavu socijalne skrbi
- (6) Razvoj standarda postupanja obiteljskog suradnika i kurikuluma/program stručnog usavršavanja obiteljskih suradnika
- (7) Zapošljavanje obiteljskih suradnika kod pružatelja socijalnih usluga za djecu s ciljem osiguravanja praktične podrške ili savjetodavne pomoći povezane sa savladavanjem aktivnosti svakodnevnog življenja obiteljima u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti
- (8) Organizacija edukacija obiteljskih suradnika

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj održanih edukacija

Broj educiranih stručnjaka

Broj stručnjaka uključenih u proces supervizije

Razvijeni standardi postupanja obiteljskog suradnika

Broj zaposlenih obiteljskih suradnika

Broj educiranih obiteljskih suradnika

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

-

Izvor financiranja:

NPOO T797014

A734190, DP

A734192, DP

A734194, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

2.038.622,33 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 621.142,74 €

2024.: 621.142,74 €

2025.: 796.336,85 €

6.1.8. Unaprijediti provođenje mjera obiteljsko-pravne zaštite osiguravanje kontinuiranih edukacija, supervizija i povećanje naknade voditeljima mjera, te uspostava kvalitetnog sustava praćenja uspješnosti mjera**AKTIVNOSTI:**

- (1) Izmjena Pravilnika o mjerama za zaštitu dobrobiti djece u svrhu poboljšanja dostupnosti visokokvalitetnih voditelja mjera
- (2) Zapošljavanje voditelja mjera intenzivne stručne pomoći i podrške kod pružatelja socijalnih usluga za djecu s ciljem provođenja mjere radi smanjenja rizika i prevencije institucionalizacije (prosinac 2022.)
- (3) Povećanje naknade za provedbu mjere stručne pomoći i potpore obitelji u ostvarivanju skrbi o djetetu
- (4) Standardizacija kurikulumu usavršavanja voditelja mjera obiteljsko-pravne zaštite
- (5) Organizacija i provedba edukacija, supervizije i licenciranje voditelja mjera obiteljsko pravne zaštite
- (6) Razvoj i širenje programa ciljane i indicirane podrške za djecu korisnike socijalne skrbi (djecu iz obitelji korisnika ZMN-a, djecu roditelja kojima su izrečene mjere obiteljsko-pravne zaštite, djecu s problemima u ponašanju) u suradnji Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Obiteljskog centra, JLS-a, odgojno-obrazovnih i zdravstvenih ustanova te udruga

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Zaposleno i educirano 110 voditelja mjera intenzivne stručne pomoći i podrške

Troškovi standardiziranja kurikulumu voditelja mjere OBZ i troškova organizacije provedbe edukacija, supervizije i licenciranja voditelja mjera OBZ

Razvijen program ciljane i indicirane podrške za djecu korisnike socijalne skrbi

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

MZ, MZO, Hrvatski zavod za socijalni rad, JLS, nevladine udruge

Izvor financiranja:

NPOO T797014

A792006, DP

A734190, DP

A734192, DP

A734194, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

7.043.083,17 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 1.519.908,42 €

2024.: 2.759.954,21 €

2025.: 2.763.220,54 €

6.1.9. Unaprjeđenje digitalizacije sustava socijalne skrbi i povezivanje Hrvatskog zavoda za socijalni rad i pružatelja socijalnih usluga**AKTIVNOSTI:**

- (1) Izrada poslovne (funkcionalne) i tehničke specifikacije informacijskog sustava za pružatelje usluga
- (2) Implementirano softversko rješenje za pružatelje socijalnih usluga

- (3) Edukacija korisnika koji će u radu koristiti informacijski sustav za pružatelje usluge
- (4) Aplikativno rješenje povezano s informacijskim sustavom Hrvatskog zavoda za socijalni rad

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Uspostavljen informatički sustav za razmjenu, praćenje i analizu podataka o korisnicima i socijalnim uslugama

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

Hrvatski zavod za socijalni rad, pružatelji socijalnih usluga kojima je osnivač RH i koji s MRMSOSP imaju sklopljen ugovor o međusobnim odnosima, obiteljski centri

Izvor financiranja:

NPOO K788006

Informatizacija i održavanje sustava socijalne skrbi

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

497.710,53 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 19.908,42 €

2024.: 477.802,11 €

2025.: 0,00 €

6.1.10. Razviti i implementirati sveobuhvatan model podrške djeci čiji se roditelji nalaze u zatvoru sukladno Preporuci Vijeća Europe o djeci roditelja zatvorenika

AKTIVNOSTI:

- (1) Prikupljanje i razmjena podataka o zatvorenicima koji su roditelji maloljetne djece, kao i broju realiziranih posjeta roditeljima koji se nalaze na izdržavanju kazne
- (2) Omogućiti službenicima koji redovito sudjeluju u posjetama maloljetne djece nastavak pohađanja specijaliziranih edukacija (provodi Uprava za zatvorski sustav i probaciju)
- (3) Jačanje suradnje s Hrvatskim zavodom za socijalni rad i organizacijama civilnog društva
- (4) Uključivanje osoba lišenih slobode koji imaju maloljetnu djecu u program unapređenja roditeljskih kompetencija
- (5) Donijeti Sporazum o suradnji s Upravom za zatvorski sustav i probaciju MPU i dogovor o međusobnoj suradnji vezanom uz zaštitu i integrirani pristup djeci kojoj su roditelji u zatvoru

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj zatvorenika koji tijekom izvršavanja kazne zatvora, maloljetničkog zatvora i odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod ostvaruju kontakt sa svojom djecom

Broj realiziranih posjeta roditeljima koji se nalaze na izdržavanju kazne

Broj zatvorenika i maloljetnika uključenih u program unapređenja roditeljskih kompetencija

Donesen Sporazum o suradnji vezano uz zaštitu i integrirani pristup djeci kojoj su roditelji u zatvoru

NOSITELJ(I):

MPU

SUNOSITELJ(I):

MRMSOSP, Obiteljski centri

Izvor financiranja:

Redovita sredstva Državnog proračuna dodijeljena Ministarstvu pravosuđa s aktivnosti A630000

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0.00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0.00 €

2024.: 0.00 €

2025.: 0.00 €

6.1.11. Osigurati stručni rad s obitelji, odnosno roditeljima i drugim članovima obitelji za vrijeme trajanja odgojne mjere i dok je dijete u sukobu sa zakonom izdvojeno iz obitelji

AKTIVNOSTI:

- (1) Osigurati kvalitetnu participaciju djece u sukobu sa zakonom u cijelom procesu osmišljavanja, predlaganja i provedbe odgojne mjere te izradi individualnog plana
- (2) Uključivanje roditelja u različite mjere i programe podrške
- (3) Razvoj diferenciranih programa i tretmanskih intervencija za djecu ovisno o specifičnim poteškoćama djece
- (4) Standardizacija programa, edukacija i licenciranje stručnjaka

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj izrađenih pojedinačnih programa postupanja

Broj djece, koja su u sukobu sa zakonom, aktivno uključenih u izradu, preispitivanje i nadopunjavanje pojedinačnih programa postupanja

Broj izrečenih mjera obiteljsko-pravne zaštite za roditelje djece u sukobu sa zakonom

Broj provedenih programa za unapređenje roditeljskih kompetencija ili broj roditelja uključenih u programe

Broj razvijenih, standardiziranih i licenciranih tretmanskih programa/intervencija u sustavu socijalne skrbi za djecu i mlade koji su u sukobu sa zakonom

Broj educiranih i licenciranih stručnjaka u sustavu socijalne skrbi koji rade s djecom i mladima koji su u sukobu sa zakonom

Broj educiranih stručnjaka o primjeni novog instrumenta procjene razvijenog u okviru Programa ISKORAK

Broj razvijenih i licenciranih specifičnih programa za stručnjake koji rade s djecom i mladima s problemima u ponašanju

Broj educiranih i licenciranih stručnjaka za pružanje intervencija djeci i mladima s problemima u ponašanju

NOSITELJ(I):

MRMSOSP, MPU

SUNOSITELJ(I):

-

Izvor financiranja:

Redovita sredstva Državnog proračuna dodijeljena Ministarstvu pravosuđa s aktivnosti A630000

A734187, DP

A734190, DP

A734192, DP

A792006, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

73.249,75 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 35.000,00 €

2025.: 38.249,75 €

Posebni cilj 6.2.

Proširena mreža usluge udomiteljstva u RH osiguravajući prostorno ravnomjerno rasprostranjenu mrežu, te osigurana kvalitetna podrška udomiteljima u skrbi za djecu

MJERE:**6.2.1. Unaprijediti kvalitetu uvjeta obavljanja udomiteljstva****AKTIVNOSTI:**

- (1) Osigurati uključivanje djeteta smještenog u udomiteljsku obitelj u predškolske programe tijekom cijele godine
- (2) Osigurati udomitelju dopust za prilagodbu djeteta do sedme godine života na smještaj u

udomiteljsku obitelj

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj udomljene djece koja su tijekom kalendarske godine uključena u programe RPOO

Broj udomitelja koji su koristili dopust

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

MZO i osnivači ustanova za predškolski odgoj

Izvor financiranja:

A734161, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

6.2.2. Unaprijediti kvalitetu osposobljavanja i edukacije udomitelja

AKTIVNOSTI:

- (1) Standardizirati programe osnovnog i dodatnog osposobljavanja
- (2) Unaprijediti sustav edukacije udomitelja u skladu s potrebama udomitelja

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Broj standardiziranih programa za edukaciju udomitelja (2 programa osposobljavanja: jedan za udomitelje za djecu i jedan za udomitelje za odrasle osobe)

Broj planova edukacija utemeljenih na potrebama udomiteljima na razini Hrvatskog zavoda za socijalni rad po godini

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

-

Izvor financiranja:

T877004, DP, ESF+ PULJP 2021. – 2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

300.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 300.000,00 €

2025.: 0,00 €

6.2.3. Razvoj i širenje podrške udomiteljima i djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima

AKTIVNOSTI:

- (1) Razraditi i implementirati kriterije za unapređenje obavljanja stručnih poslova u području udomiteljstva
- (2) Osigurati kontinuiranu superviziju za udomitelje na svim područjima RH
- (3) Razvoj usluga na područjima na kojima nisu razvijene
- (4) Širenje usluga na područjima na kojima usluge nisu dostatne
- (5) Promocija udomiteljstva na nacionalnoj i lokalnim razinama

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađena analiza potreba za socijalnim uslugama za djecu i supervizijom u području udomiteljstva (broj)

Broj udomitelja ili članova udomiteljskih obitelji uključenih u superviziju

Broj udomitelja i djece korisnika psihosocijalne podrške po županijama

Broj kampanja na nacionalnoj i lokalnim razinama

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

MZ

Izvor financiranja:

T877004, DP, ESF+PULJP 2021.-2027.

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

300.000,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 300,000,00 €

2025.: 0,00 €

6.2.4. Razvoj sustava za kontinuirano praćenje kvalitete pružene usluge uključujući zadovoljstvo stručnih radnika Hrvatskog zavoda za socijalni rad, udomitelja i djece u udomiteljskim obiteljima

AKTIVNOSTI:

- (1) Razvijen novi okvir standarda kvalitete i praćenja za udomiteljstvo te provedene edukacija o novim standardima kvalitete, okviru za praćenje i alatima za izvještavanje

za udomiteljstvo u okviru projekta Potpora poboljšanju socijalnih usluga u Hrvatskoj (SRSP, 2020– 2023).

(2) Izrada dokumenta Standardi kvalitete za udomiteljstvo za djecu

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađeni standardi kvalitete za udomiteljstvo za djecu

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

-

Izvor financiranja:

DP A854006 Administracija i upravljanje – redovan rad

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

0,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 0,00 €

2024.: 0,00 €

2025.: 0,00 €

Posebni cilj 6.3.

Unaprijeđene postojeće i razvijene nove socijalne usluge podrške djeci koja izlaze iz skrbi

MJERE:

6.3.1. Razvoj i uvođenje socijalne usluge socijalnog mentorstva mladima koji izlaze iz skrbi ili sa izvršenja odgojne mjere u svim županijama i poboljšanje dostupnosti programa za jačanje znanja i vještina na području timskog rada, poduzetničkog duha, inovativnosti, praktičnih znanja, analiziranja i rješavanje problema uz mentorsku podršku mladima

AKTIVNOSTI:

- (1) Edukacija socijalnih mentora u Hrvatskom zavodu za socijalni rad
- (2) Zapošljavanje socijalnih mentora u Hrvatskom zavodu za socijalni rad i njegovim područnim jedinicama – rok prosinac 2025.
- (3) Evaluacija učinka usluge socijalnog mentorstva za korisnike – prosinac 2025.
- (4) Organizacijska i financijska podrška za provedbu edukativnih aktivnosti namijenjenih jačanju kapaciteta mladima za razvoj vještina 21. stoljeća osmišljenih prema UNICEF-ovoj metodologiji

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Zaposleno 220 socijalnih mentora

Evaluirana usluga socijalnog mentorstva 2025. godine

Edukacije mladih i edukacije mentora (UNICEF i UpShift)

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

JLP(R)S

Izvor financiranja:

T797014 – NPOO

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

11.049.173,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 1.612.582,00 €

2024.: 4.180.768,00 €

2025.: 5.255.823,00 €

Posebni cilj 6.4.

Poboljšanje sustava za prikupljanje i praćenje podataka o siromaštvu i socijalnoj isključenosti

6.4.1. Razvoj sveobuhvatnog okvira za praćenje siromaštva i socijalne isključenosti djece – Sveobuhvatna dijagnoza siromaštva i socijalne isključenosti

(Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2021.- 2027. godine, te pripadajući Akcijski plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje 2021. - 2024., Posebni cilj 1. Smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti ranjivih skupina, Mjera 1.: Sveobuhvatna dijagnoza siromaštva i socijalne isključenosti)

AKTIVNOSTI:

- (1) Identificiranje odgovarajuće metodologije, uz pregled zakonodavnog i institucionalnog okvira, za potrebe izvještavanja o sustavu socijalne zaštite (uključujući i međunarodno izvještavanje)
- (2) Izrada metodološkog dokumenta s opisom metodologije (*opis metodologije*: jasno identificiranje okvira socijalnih naknada i usluga koje čine nacionalni sustav socijalne zaštite, uz prikaz nacionalnih specifičnosti sustava socijalne zaštite), identificiranim izvještajnim jedinicama, naknadama/uslugama i njihovim karakteristikama, uočenim izazovima
- (3) Izrada komparativne analize svih relevantnih baza podataka s preporukama prijedloga mogućih prilagodbi postojećih baza podataka
- (4) Prezentiranje i održavanje radionica o novoj metodologiji relevantnim dionicima

POKAZATELJ(I) REZULTATA MJERE:

Izrađena metodologija izvještavanja o sustavu socijalne zaštite

Izrađena komparativna analiza zakonodavnog i institucionalnog okvira te identificirana tijela i drugi dionici koji posjeduju administrativne izvore podataka o naknadama i uslugama socijalne zaštite koje pružaju i/ili financiraju

Kontinuirano održavanje edukacijskih prezentacija i radionica

NOSITELJ(I):

MRMSOSP

SUNOSITELJ(I):

-

Izvor financiranja:

T877004, DP, ESF+ PULJP 2021. 2027.

A854006, DP

Ukupni procijenjeni trošak provedbe za razdoblje 2023.-2025.:

4.309.946,00 €

Godišnja razrada troška provedbe mjere:

2023.: 1.650.627,00 €

2024.: 1.650.627,00 €

2025.: 1.008.692,00 €